

Сьогодні у номері:

Про шлюб, батьківство та аліменти.....	3
Пільги багатодітним сім'ям.....	4
Правоосвітня діяльність Координаційної ради молодих юристів при Головному управлінні юстиції у Полтавській області	5
Правові засади праці молоді.....	7
Реєстрація прав власності на нерухоме майно.....	8
Поняття безоплатної вторинної правової допомоги та суб'єкти права на неї.....	9
Про декларування неповнолітніми дітьми доходів у вигляді спадщини.....	9
Особливості порядку виконання рішення суду щодо стягнення аліментів.....	10
Оздоровлення дітей.....	11
Де можна ознайомитися із нормативно-правовими актами України та змінами до них?.....	12
Виконання рішень щодо іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб.....	12
Представництво сторін у виконавчому провадженні.....	13
Інформаційне забезпечення виконавчого провадження.....	13
Звернення стягнення на кошти в іноземній валюті.....	14
Порядок припинення громадських організацій у добровільному порядку.....	14
Прийняття виконавчого документа до виконання.....	16
Держава гарантує право на освіту.....	16
Поняття страхування та порядок укладання договорів страхування.....	17
Питання, що цікавлять осіб засуджених до позбавлення волі.....	18
Оголошення про проведення конкурсу адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги, у Полтавській області.....	20
Про затвердження Порядку і умов проведення конкурсу та вимог до професійного рівня адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги.....	22

Наступний номер газети вийде 25 квітня 2012 року

Юридично-інформаційна газета "Правовий вісник"

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія ПЛ №788-45 Р від 11 квітня 2007р.

Засновник: Головне управління юстиції у Полтавській області, видається за кошти Полтавської обласної ради, згідно програми "Правової освіти населення області 2011-2015 роки".

Адреса: 36022 м. Полтава, пров. Рибальський, 10 "а".

Тел. факс: (0532) 57-26-14, (8050) 63-12-862

Тираж 1000 примірників. Оригінал- макет ПП "Сонатта" Друк: ПП "ІнАрт"

Редакція не несе відповідальність за зміст статей і рекламних оголошень.

Передрук матеріалів без погодження з редакцією заборонено.

Редакційна колегія

Начальник

Головного управління юстиції
у Полтавській області
Колотілова Тетяна Михайлівна

Заступник начальника

Головного управління юстиції
у Полтавській області
Зубарева Світлана Віталіївна

Начальник Головного Управління
праці та соціального захисту
населення Полтавської обласної
державної адміністрації
Корнієнко Людмила Василівна

Заступник начальника

Головного управління освіти і науки
Полтавської обласної державної
адміністрації
Горбаньова Світлана Володимирівна

Заступник начальника

Головного управління, - начальник
управління інформаційної політики
Головного управління інформації та
внутрішньої політики Полтавської
обласної державної адміністрації
Коробов Олег Ігорович

Голова комісії з питань забезпечення
законності та правопорядку
Полтавської обласної ради
Хрїстов Дмитро Іванович

Начальник відділу правової роботи,
правової освіти та державної
реєстрації нормативно - правових
актів Головного управління юстиції
у Полтавській області
Давиденко Олена Михайлівна

Головний редактор

Карюк Світлана Володимирівна

Про шлюб, батьківство та аліменти...

Колотілова Т.М.: Оспорювати своє батьківство мають право три категорії чоловіків:

- 1) той хто перебував з матір'ю дитини в шлюбі;
- 2) той, хто був у попередньому шлюбі з матір'ю дитини, яка народилася після реєстрації шлюбу матері з іншою особою;
- 3) той, хто не перебував з матір'ю дитини в шлюбі, але добровільно визнав своє батьківство.

Оспорюючи своє батьківство, особа вимагає від суду виключення його імені з актового запису про народження дитини. І саме такою має бути резолютивна частина рішення суду у разі задоволення позову.

Оспорювання батьківства можливе після смерті особи, яка записана батьком дитини.

Якщо той, хто записаний батьком дитини, помер до народження дитини, оспорити його батьківство мають право його спадкоємці, за умови подання ним за життя до нотаріуса заяви про невизнання свого батьківства.

Якщо той, хто записаний батьком дитини, помер після пред'явлення ним позову про виключення ним свого імені як батька з актового запису про народження дитини, позовну заяву можуть підтримати в суді його спадкоємці.

Якщо через поважні причини особа не знала про те, що записана батьком дитини, і померла, оспорити батьківство можуть її спадкоємці: дружина, батьки та діти.

Якщо в момент запису батьком дитини чоловік був визнаний судом недієздатним, його батьківство може оспорити його опікун.

Оспорити батьківство свого чоловіка має право жінка, яка народила дитину в шлюбі.

Вимога матері про виключення запису про її чоловіка як батька дитини з актового запису про народження дитини може бути задоволене у разі подання іншою особою заяви про своє батьківство. До вимоги матері про внесення змін до актового запису про народження дитини встановлюється позовна давність в один рік, яка починається від дня реєстрації народження дитини. Стаття 139 Сімейного кодексу України регламентує спір про материнство.

Спори про материнство - надзвичайно рідкісне явище. У законодавстві йдеться про два випадки:

- 1) оспорювати своє материнство має право жінка, яка записана матір'ю дитини;
- 2) жінка, яка вважає себе матір'ю дитини, має право пред'явити позов до жінки, яка записана матір'ю дитини, про визнання свого материнства.

Оспорювання материнства не допускається у разі імплантації в організм іншої жінки зародка зачатого подружжям, а також якщо зародок, зачатий чоловіком, який перебуває у шлюбі з іншою жінкою, імплантовано в організм його дружини.

До вимоги про визнання материнства встановлюється позовна давність в один рік, яка починається від дня, коли особа дізналася або могла дізнатися, що є матір'ю дитини.

Оспорювання материнства має свою межу. Матір'ю дитини беззастережно вважатиметься та жінка, яка виносила і народила дитину.

Кор.: *Народження фізичної особи та її походження згідно з законодавством підлягає державній реєстрації органами державної реєстрації актів цивільного стану. Підставою для реєстрації є пред'явлення документа, що підтверджує факт народження дитини певною жінкою. За вимогами законодавства саме на підставі документа закладу охорони здоров'я про народження дитини визначається її походження від матері. Скажіть будь-ласка, а яким чином здійснюється реєстрація дитини, народженої поза установою охорони здоров'я?*

Колотілова Т.М.: Водночас згідно зі статистичними даними щорічно відділами державної реєстрації актів цивільного стану реєструється в середньому понад 500 тисяч народжень дітей, з яких біля 900 народжуються поза закладом охорони здоров'я. У зв'язку з цим, виникла необхідність встановити законодавчий порядок підтвердження факту народження дитини, народженої жінкою без надання медичної допомоги. Прийнятим Верховною Радою України Законом України "Про внесення змін до статті 13 Закону України "Про державну реєстрацію актів цивільного стану", який набрав чинності 4 жовтня 2011 року, встановлено позасудовий механізм підтвердження таких фактів. Відповідно до вказаного Закону у разі народження дитини поза закладом охорони здоров'я документ про факт народження дитини заклад охорони здоров'я видає за умови проведення обстеження матері та дитини. Якщо такий огляд не здійснювався, факт народження дитини підтверджує медична консультативна комісія. Виключно у разі неможливості медичною консультативною комісією відповідного закладу охорони здоров'я встановити факт народження дитини певною жінкою, дане питання буде предметом розгляду суду у порядку окремого провадження, який регламентовано розділом IV Цивільного

Начальник

Головного управління юстиції
у Полтавській області
Т.М. Колотілова

Шлюбні відносини звичайно впливають на народжуваність, але як відомо з року в рік зростає число матерів-одиначок. Про те, які відомості про батька в такому випадку зазначаються в свідоцтві про народження дитини, редакція "ПВ" попросила розповісти начальника Головного управління юстиції у Полтавській області Тетяну Михайлівну Колотілову.

Колотілова Т.М.: Слід відмітити, що за останні два роки (2010-2011 роки) кількість таких реєстрацій, коли батьки не перебувають у шлюбі майже однакова.

Так у 2010 році їх було 2148, що становило 15% від загальної кількості зареєстрованих народжень, у минулому році - 2039 або 14%.

Згідно ч.1 ст.135 Сімейного кодексу України, якщо мати дитини не перебуває у шлюбі і батьківство не встановлене ні добровільно, ні у судовому порядку, то запис про батька дитини у Книзі реєстрації народжень здійснюється за вказівкою матері.

Прізвище батька дитини записується за прізвищем матері, а його ім'я - за її вказівкою. Відповідно, по батькові дитини у цьому випадку визначається за іменем особи, яку мати дитини назвала її батьком. При цьому ніяких батьківських правовідносин між дитиною та "батьком-фікцією" не виникає. Тобто, у дитини виникають правовідносини лише з матір'ю та її родичами.

Кор.: *Тетяно Михайлівно, хто має право оспорювати своє батьківство?*

процесуального кодексу України.

Наведений Закон сприяє належній реалізації прав дитини та запобіганню випадків шахрайства, викрадення та торгівлі дітьми. Крім того норми Закону забезпечують своєчасність державної реєстрації народження та отримання сім'ями з дітьми допомоги у зв'язку з народженням дитини.

Кор.: Тетяно Михайлівно, а якщо шлюб був припинений на підставі рішення суду, чи потрібна реєстрація розірвання шлюбу, щоб отримати відповідне свідоцтво про розлучення?

Колотілова Т.М.: Закон України Про державну реєстрацію актів цивільного стану, який набрав чинності 27 липня 2010 року, не передбачає державну реєстрацію розірвання шлюбу, здійснене у судовому порядку, та видачі свідоцтва про розірвання шлюбу.

Документом, що засвідчує факт розірвання шлюбу судом, є рішення суду про розірвання шлюбу, яке набрало законної сили.

У разі звернення осіб, шлюб між якими розірвано за рішенням суду, відділом ДРАЦС у їх паспорті робиться відмітка про розірвання шлюбу.

Якщо ж розірвання шлюбу було здійснене судом до набрання чинності цим новим Законом, тоді розірвання шлюбу має бути зареєстровано у відділі ДРАЦС.

Кор.: Тетяно Михайлівно, дуже актуальним питанням у наш час є

виплата аліментів. Скажіть будь-ласка, якщо на виконанні у відділі державної виконавчої служби перебуває виконавчий лист про стягнення аліментів, а боржник не платить аліменти декілька місяців, не працює. Як визначається розмір заборгованості за виконавчим документом?

Колотілова Т.М.: У відповідності зі статтею 74 Закону України "Про виконавче провадження", розмір заборгованості із сплати аліментів визначається державним виконавцем за місцем виконання рішення у порядку, встановленому Сімейним кодексом України.

Відповідно до ст. 183 Сімейного Кодексу України частка заробітку (доходу) матері, батька, яка буде стягуватися як аліменти на дитину, визначається судом.

У разі визначення суми заборгованості у частці від заробітку (доходу) розмір аліментів не може бути менше встановленого Сімейним кодексом України.

Статтею 195 Сімейного Кодексу України передбачено, що заборгованість за аліментами, присудженими у частці від заробітку (доходу), визначається виходячи з фактичного заробітку (доходу), який платник аліментів одержував за час, протягом якого не провадилося їх стягнення.

Якщо платник аліментів не працював на час виникнення заборгованості, але працює на час визначення її розміру,

заборгованість визначається із заробітку (доходу), який він одержує. Якщо платник аліментів не працював на час виникнення заборгованості і не працює на час визначення її розміру, вона обчислюється виходячи із середньої заробітної плати працівника для даної місцевості.

Розмір заборгованості за аліментами обчислюється державним виконавцем, а у разі спору - судом.

Відповідно до ст. 196 СК України при виникненні заборгованості з вини особи, яка зобов'язана сплачувати аліменти за рішенням суду, одержувач аліментів має право на стягнення неустойки (пені) у розмірі одного відсотка від суми несплачених аліментів за кожен день прострочення. Сімейним кодексом України передбачено також, що з урахуванням матеріального та сімейного стану платника аліментів суд може відстрочити або розстрочити сплату заборгованості за аліментами.

За позовом платника аліментів суд може повністю або частково звільнити його від сплати заборгованості за аліментами, якщо вона виникла у зв'язку з його тяжкою хворобою або іншою обставиною, що має істотне значення.

Суд може звільнити платника аліментів від сплати заборгованості, якщо буде встановлено, що вона виникла внаслідок непред'явлення без поважної причини виконавчого листа до виконання особою, на користь якої присуджено аліменти.

Пільги багатодітним сім'ям

Сім'я є первинним та основним середком суспільства. Сім'я - головний інститут суспільства, який включає безліч більш приватних інститутів, а саме інститут шлюбу, інститут споріднення, інститут материнства і батьківства, інститут власності, інститут соціального захисту дитинства і опіки та інші.

Відповідно до статті 51 Конституції України сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою. Під особливим соціальним захистом держави знаходяться багатодітні сім'ї. Багатодітна сім'я - сім'я, в якій подружжя (чоловік та жінка) перебуває у зареєстрованому шлюбі, разом проживає та виховує трьох і більше дітей, у тому числі кожного з подружжя, або один батько (одна мати), який(яка) проживає разом з трьома і більше дітьми та самостійно їх виховує. До складу багатодітної сім'ї включаються також діти, які навчаються за денною формою навчання у загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах, до закінчення навчальних закладів, але не довше ніж до досягнення ними 23 років

Відповідно до чинного законодавства багатодітні сім'ї мають наступні пільги у напрямку житлових прав надання житла поза чергою сім'ям, які мають

п'ятьох і більше дітей, та у разі народження у однієї жінки одночасно трьох і більше дітей; право сім'ї та одиноких матерів й батьків, які мають трьох або чотирьох дітей, а також у разі народження у однієї жінки одночасно двох дітей, на першочергове отримання квартир або садибних (одноквартирних) жилих будинків із житлового фонду соціального призначення), за наявності в них права на отримання такого житла; надання жилих приміщень на нижніх поверхах або в будинках з ліфтами багатодітним сім'ям з неповнолітніми дітьми на їх прохання; передавання безоплатно у власність громадян квартири (будинку), в яких мешкають багатодітні сім'ї, незалежно від розміру загальної площі; надання допомоги у будівництві індивідуальних жилих будинків, проведенні капітального ремонту житла, у придбанні будівельних матеріалів; відведення у першочерговому порядку земельних ділянок для індивідуального будівництва, садівництва та городництва. У напрямку оплати житлово-комунальних послуг багатодітні сім'ї користуються наступними пільгами: надання 50-відсоткової знижки квартирної плати в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної

площі житла на кожного члена сім'ї, який постійно проживає в жилому приміщенні (будинку), та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю); надання 50-відсоткової знижки плати за користування комунальними послугами (газо-постачання, електропостачання та інші послуги) та вартості скрапленого балонного газу для побутових потреб у межах норм, визначених законодавством. Площа житла, на яку надається знижка при розрахунках плати за опалення, становить 21 кв. метр опалюваної площі на кожного члена сім'ї, який постійно проживає в жилому приміщенні (будинку), та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю. Багатодітні сім'ї також мають переважне право на позачергове встановлення квартирних телефонів. Абонентна - плата за користування квартирним телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів

Враховуючи значення сім'ї, материнства та дитинства в нашій державі під особливим захистом знаходяться діти із багатодітних сімей.

(початок, продовження на ст. 7)

Правоосвітня діяльність Координаційної ради молодих юристів при Головному управлінні юстиції у Полтавській області

Сьогодні правосвідомість суспільства залежить від рівня його правових знань та виховання. В умовах розбудови правової держави і громадянського суспільства в Україні значно зростає роль правової освіти. Слід відмітити, що без правових знань розвиток суспільства неможливий. Навіть на державному рівні розроблена і діє Національна програма правової освіти населення, затверджена Указом Президента України від 18 жовтня 2001 року. Серед основних завдань Програми є, зокрема, підвищення правової підготовки населення. Одним з основних напрямків реалізації Програми є координація діяльності органів законодавчої влади, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, навчальних і культурних закладів, наукових установ, видавництва, видавничих організацій, засобів масової інформації у сфері правової освіти.

З моменту створення, метою діяльності Координаційної ради є узгодження зусиль молодих юристів в утвердженні високої ролі професії юриста в Україні, координації діяльності, пов'язаної з підвищенням якості підготовки фахівців у галузі права, залучення молодих правників до нормотворчих процесів, здійснення правоосвітньої та правовиховної роботи, формування активної позиції нового покоління юристів.

Координаційна рада працює за різними напрямками. Зокрема, це:

Співпраця з навчальними закладами

До Координаційної ради входять студенти 4-х вузів м. Полтави, які здійснюють підготовку фахівців у галузі права. Студенти та юристи-практики приймають активну участь у правовій освіті населення міста та області. Так, протягом 2011 року членами Координаційної ради проведено правоосвітні заходи в переважній більшості шкіл міста та ПТУ. Систематично правоосвітні заходи Координаційною радою проводяться у Полтавському професійному ліцеї (щомісяця). У ході проведення правоосвітніх заходів висвітлювались теми: "Адміністративна відповідальність неповнолітніх", "Конституційні права і обов'язки людини і громадянина", "Державна символіка України", "Конституція України та державна молодіжна політика", "Права та обов'язки неповнолітніх. Особливості участі неповно-

літніх у цивільних відносинах", "Скористайся податковим кредитом на навчання", та ін.

Робота у віддалених районах області

Заслугує на увагу, що географія співпраці з адміністраціями шкіл, інтернатів та технікумів за останній час розширюється та вже не обмежується лише м. Полтава. На сьогодні було проведено низку заходів у Карлівському, Шишацькому, Решетилівському та інших районах Полтавської області. Позитивний досвід проведення право роз'яснювальних та правовиховних заходів поза межами м. Полтава дає підстави продовжувати і у подальшому відповідну роботу.

Позитивні надбання стали наслідком обміну досвідом. Так в м. Полтаві проводився семінар для фахівців, що займаються питаннями правової освіти населення в територіальних управліннях юстиції Полтавської області та в Головних управліннях Сумської, Черкаської, Дніпропетровської, Кіровоградської, Київської областей та м. Києва. Темою семінару стало одне із актуальних питань у роботі органів державної влади "Особливості взаємодії органів державної влади з громадянами".

У лютому 2011 року спеціаліст Головного управління юстиції у Полтавській області - член Координаційної ради молодих юристів при Головному управлінні юстиції у Полтавській області Козаченко Ю.М. взяла участь в правоосвітньому заході Всеукраїнська зимова правничка школа. Захід проходив на базі спортивно-оздоровчої бази Європейського університету "Едельвейс" в с.Верхній Студений Міжгірського району, Закарпатської області. У ході проведення правоосвітнього заходу учасники мали змогу прослухати майстер-класи провідних юристів країни.

По завершенню правоосвітнього заходу учасники школи мали змогу отримати сертифікати про участь у Всеукраїнській правничій зимовій школі "Шлях до успіху молодого юриста".

У червні 2011 року членом Координаційної ради молодих юристів при Головному управлінні юстиції у Полтавській області, у рамках відзначення 15-ї річниці Конституції України в Розсошенській гімназії для учнів 5-6 класів проведено правоосвітній захід на тему: "Конституційні права і обов'язки людини і громадянина".

Протягом 2011 року Лігою студентів

Асоціації правників України та Координаційною радою молодих юристів при Головному управлінні юстиції у Полтавській області було реалізовано проект "Правовий куточок", в рамках якого в 5 загальноосвітніх навчальних закладах Чутівського району при бібліотеках було організовано центри учбової літератури з правовим наповненням.

Так, зокрема, члени КРМЮ завітали до Чутівської, Кочубеївської, Черняківської, Войнівської та Сторожівської шкіл з метою надання методичної допомоги навчальним закладам. Також з учнями середніх класів було проведено навчально-виховні лекції із загальноправових питань, де діти могли задати будь-які юридичні питання і отримати кваліфіковану відповідь.

У рамках проведення Всеукраїнського тижня правових знань було проведено ряд правоосвітніх заходів для учнів сільських шкіл Чутівського району, а саме: для учнів 9 класу Кочубеївської ЗОШ I-III ступенів була проведена правова година-спілкування на тему: "Права та обов'язки неповнолітніх. Особливості участі неповнолітніх у цивільних відносинах" та "Державний облік фізичних осіб платників податків"; для учнів 11 класу було проведено правоосвітній захід "Молодь - майбутнє України", на якому учні мали змогу отримати інформацію з правових питань стосовно працевлаштування, зміни у пенсійному законодавстві та особливості отримання податкової знижки за податковим кредитом.

Для учнів 9 класу Черняківської школи було також проведено правоосвітній захід "Дитина - дзеркало суспільства", де дітей було ознайомлено з їхніми правами на основі Конвенції ООН "Про права дитини".

Була проведена година права для учнів 9 класу Решетилівської гімназії імені І. Л. Олійника.

Робота в юридичних клініках

Члени Координаційної ради приймають активну участь в роботі громадської приймальні Головного управління юстиції у Полтавській області, юридичній консультації, створеній при Аграрному коледжі управління і права та юридичній клініці, створеній при Полтавському інституті бізнесу МНТУ. Консультації надаються під керівництвом практикуючих юристів.

У грудні 2011 року на базі Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва ім.

О.Гончара відбувся перший прийом громадян у рамках роботи Молодіжного консультативного пункту "Молоді - молодим". Молодіжний консультативний пункт створений для надання спеціалістами Головного управління юстиції у Полтавській області та членами Координаційної ради молодих юристів при Головному управлінні юстиції у Полтавській області безоплатної первинної правової допомоги учням та студентам навчальних закладів м. Полтави.

Розробка брошур, буклетів, методичних матеріалів

Протягом 2011 року членами Координаційної ради розроблено методичні матеріали на тему:

- Не будьте ошукані роботодавцем.
- Координаційна рада молодих юристів.
- Як уникнути помилкових кредитів на своє ім'я.
- Україна через призму Конституції.
- Конституційні обов'язки людини і громадянина.
- Особисті права і свободи людини, визначені Конституцією України.

Правоосвітні заходи

Членами Координаційної ради проведено такі масштабні правоосвітні заходи на базі Аграрного коледжу управління і права Полтавської державної аграрної академії за ініціативи Координаційної ради молодих юристів при Головному управлінні юстиції у Полтавській області проведено товариський турнір-дебати "Підвищення пенсійного віку очима молоді".

Члени Координаційної ради прийняли участь в засіданнях "круглого столу" на тему: "Актуальні питання спадкового права", "Конституція України як основа української державності", Протидія торгівлі людьми" та "Обговорення проекту Концепції розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні", "Відповідність Конституції України міжнародно-правовим стандартам в аспекті захисту прав людини (до 63-ї річниці з дня ухвалення Загальної декларації з прав людини)", Головним управлінням юстиції у Полтавській області спільно з Координаційною радою молодих юристів при Головному управлінні юстиції у Полтавській області проведено Форум молодих юристів Полтавщини, приурочений до 15-ї річниці Конституції України. Учасники та організатори Форуму висловили пропозицію про проведення даних заходів щорічно з метою залучення молодих правників до актуальних подій в житті суспільства. Крім того на базі Полтавського юридичного інституту Національного

університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого" проведено правовий турнір.

У літній період члени Координаційної ради також працюють. Проводяться правоосвітні заходи для дітей пришкольніх таборів. Так, проведено правоосвітній захід на тему "Державна символіка України".

Співпраця з правовими клубами та громадськими організаціями

Члени Координаційної ради співпрацюють з правовими клубами, які діють при бібліотеках м. Полтави.

При реалізації своїх завдань Координаційна рада співпрацює із Державною податковою адміністрацією у Полтавській області, що надає можливість проводити спільні право роз'яснювальні заходи з актуальних питань податкового законодавства. Так, зокрема, в рамках проведення Всеукраїнського тижня права з 5 жовтня 2011 року було проведено відкритий право роз'яснювальний захід серед студентів вищих навчальних закладів міста Полтава - "Скористайся податковим кредитом на навчання". В якості прикладу співпраці з ДПА у Полтавській області можна привести приклад проведення дебатів на тему "Ігровий бізнес в Україні: "За" та "Проти".

Координаційна рада молодих юристів з моменту її створення та подальшого існування співпрацює із іншими правоохоронними органами. Так, при проведенні заходів правовиховного характеру за ініціативи Координаційної ради активну участь приймають працівники міліції, зокрема із відділу боротьби зі злочинністю серед неповнолітніх.

Слід відзначити активну участь у заходах, представників юридичних професій, зокрема суддів та практикуючих адвокатів. За участю суддів апеляційного суду Полтавської області та адвокатів Полтавського відділення Спілки адвокатів України за ініціативи Координаційної ради було проведено ряд право освітніх заходів, наприклад майстер клас "Багатогранність професії юриста".

Координаційна рада молодих юристів приймає активну участь у заходах, які ініційовані Полтавською ОДА та її структурними підрозділами. Так Координаційна рада молодих юристів приймала участь у організації та проведенні ряду заходів, присвячених приводу святкування 15 річниці з дня прийняття Конституції України та 20-ї річниці з Дня незалежності.

Координаційна рада за підтримки служби у справах дітей, відділу у справах сім'ї та молоді облдерж-

адміністрації, провели "Круглі столи" на теми: "Протидія торгівлі людьми", "Обговорення проекту Концепції розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні".

Роз'яснення норм чинного законодавства в ЗМІ

Статті членів Координаційної ради з роз'ясненнями норм чинного законодавства розміщуються на шпальтах щомісячної юридично-просвітницької газети "Правовий вісник". Також членів Координаційної ради було запрошено на прямі ефіри обласного радіо ОДТРК "Лтава".

За ініціативи Головного управління юстиції у Полтавській області та на виконання Програми правової освіти населення на 2011-2015 роки, знятий фільм "Життя - це вибір", в зйомках якого брали участь члени Координаційної ради молодих юристів при Головному управлінні юстиції у Полтавській області. Даний фільм знятий з метою профілактики правопорушень серед неповнолітніх. Сценарій фільму був розроблений Полтавським міським управлінням юстиції спільно із Головним управлінням юстиції у Полтавській області та членами Координаційної ради молодих юристів при Головному управлінні юстиції у Полтавській області. У ролі акторів виступили члени Координаційної ради. Фільм був знятий, за активної підтримки Апеляційного суду Полтавської області, Управління пенітенціарної служби України у Полтавській області; Полтавської виправної колонії УДДУПВП у Полтавській області (№64) та Октябрського РВ ПМУ УМВС України у Полтавській області.

Координаційною радою проведено комплекс заходів у рамках проведення Всеукраїнського тижня права. Інформація про діяльність та заходи, проведені Координаційною радою, розміщуються на сайті Головного управління юстиції у Полтавській області www.obljust.pl.ua в розділі "Координаційна рада молодих юристів при Головному управлінні юстиції у Полтавській області".

**Голова Координаційної ради,
к.ю.н., ас. кафедри публічного
права**

**Національного університету
"Юридична академія України ім.
Ярослава Мудрого"
О.С. Шевчик**

Правові засади праці молоді

У даний час досить актуальною є тема праці осіб, які не досягли 18-річного віку. Оскільки у багатьох сімей досить скрутне матеріальне становище, діти, які ще не досягли повноліття, бажають влаштуватися на роботу. Тому треба звернути увагу права та обов'язки такого працівника і обов'язки роботодавця стосовно прийняття на роботу, створення необхідних умов праці, порядку звільнення.

Так, Кодекс законів про працю України вказує, що неповнолітні у трудових відносинах мають такі ж права, як повнолітні особи, а в галузі охорони праці, робочого часу, відпусток та деяких інших умов праці користуються пільгами.

Згідно законодавства не допускається прийняття на роботу осіб молодше шістнадцяти років. Особу, яка досягла п'ятнадцяти років, можуть прийняти на роботу лише за згодою одного із батьків або особи, що їх замінює. На роботу можуть прийматися учні загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних і середніх спеціальних навчальних закладів для виконання легкої роботи, що не завдає шкоди здоров'ю і не порушує процесу навчання. Проте особа може працювати у вільний від навчання час по досягненню нею чотирнадцятирічного віку за згодою одного із батьків або особи, що їх замінює.

Варто знати, що при прийнятті на роботу з неповнолітнім обов'язково повинен бути укладений трудовий договір. У такому разі даній особі за рішенням суду може бути надано повну цивільну дієздатність.

Також треба пам'ятати, що неповнолітня особа, яка досягла шістнадцяти років, має право займатися підприємницькою діяльністю. У даному разі такій особі необхідно за наявності письмової згоди на це батьків (усиновлювачів), піклувальника або органу опіки та піклування, зареєструвати себе як підприємця. Відповідно до частини 3 статті 35 Цивільного кодексу України така особа набуває повної цивільної дієздатності, тобто всіх прав та обов'язків повнолітньої особи, з моменту державної реєстрації її як підприємця.

Кодекс законів про працю України забороняє застосовувати працю осіб молодше вісімнадцяти років на важких роботах і на роботах з шкідливими або небезпечними умовами праці, а також на підземних роботах. Також забороняється залучати таких осіб до підіймання та переміщення речей, маса яких перевищує встановлені граничні норми (Перелік важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, а також граничні норми підіймання і переміщення важких речей особами молодше вісімнадцяти років затверджуються Міністерством охорони здоров'я України за погодженням із Державним комітетом України по нагляду за охороною праці). Також забороняється залучати праців-

ників молодше вісімнадцяти років до нічних, надурочних робіт і робіт у вихідні дні.

Треба звернути увагу, що даний кодекс оперує як поняттям "неповнолітній", так і поняттям "особа, молодше вісімнадцяти років". Це означає, що навіть якщо неповнолітній особі було надано повну цивільну дієздатність, її ні в якому разі не можна ототожнювати з повнолітнім працівником, оскільки вона підпадає під охорону трудовим законодавством.

Заробітна плата працівникам молодше вісімнадцяти років при скороченні тривалості щоденної роботи виплачується в такому ж розмірі, як працівникам відповідних категорій при повній тривалості щоденної роботи. Оплата праці учнів загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних і середніх спеціальних навчальних закладів, які працюють у вільний від навчання час, провадиться пропорційно відпрацьованому часу або залежно від виробітку.

Для всіх підприємств і організацій встановлюється броня прийняття на роботу і професійне навчання на виробництві молоді, яка закінчила загальноосвітні школи, професійні навчально-виховні заклади, а також інших осіб молодше вісімнадцяти років.

Відмова у прийнятті на роботу і професійне навчання на виробництві зазначеним особам, направленим за рахунок броні, забороняється.

Звільнення працівників молодше вісімнадцяти років з ініціативи власника або уповноваженого ним органу допускається, крім додержання загального порядку звільнення, тільки за згодою районної (міської) служби у справах дітей.

Батьки, усиновителі, і піклувальники неповнолітнього, а також державні органи та службові особи, на яких покладено нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю, мають право вимагати розірвання трудового договору з неповнолітнім, якщо продовження його чинності загрожує здоров'ю неповнолітнього або порушує його законні інтереси. При цьому якщо особі було надано повну цивільну дієздатність, батьки, усиновителі або піклувальники не мають права звертатися з такою вимогою.

Як вбачається, українське законодавство сприяє праці неповнолітніх осіб, враховуючи їх інтереси та права, встановлюючи певні обмеження у праці для таких осіб та встановлюючи заборони для роботодавця стосовно залучення осіб, які не досягли вісімнадцяти років до нічних, надурочних та інших робіт.

(продовження, початок на ст.4)

Діти із багатодітних сімей користуються наступними пільгами: безкоштовне харчування учнів 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів, а також дітей з багатодітних сімей у професійно-технічних навчальних закладах; пільговий проїзд міським пасажирським транспортом (крім таксі), автомобільним транспортом загального користування (крім таксі) в сільській місцевості учнів загальноосвітніх навчальних закладів, а також дітей з багатодітних сімей, що навчаються в професійно-технічних навчальних закладах; безоплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту (крім таксі), автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських маршрутів, у тому числі внутрірайонних, внутрі- та міжобласних незалежно від відстані та місяця проживання; безоплатна позашкільна освіта; знижка у розмірі 50 відсотків за харчування дітей у державних і комунальних дошкільних навчальних закладах. У напрямку охорони здоров'я діти із багатодітних сімей мають право на безоплатне одержання ліків за рецептами лікарів; Щорічне медичне обстеження і диспансеризація в державних та комунальних закладах охорони здоров'я із залученням необхідних спеціалістів, а також компенсація витрат на зубопротезування; першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках та першочергова госпіталізація; еоплатне одержання послуг з оздоровлення та відпочинку відповідно до Закону України "Про оздоровлення та відпочинок дітей".

При реалізації прав на освіту діти із багатодітних сімей мають право на пільгові умови для вступу до державних та комунальних професійно-технічних, вищих навчальних закладів дітям з багатодітних сімей, у складі яких є п'ятеро і більше дітей; звільнення від плати за навчання у вищих навчальних закладах державної та комунальної форми власності усіх рівнів акредитації дітей з багатодітних сімей, у складі яких є п'ятеро і більше дітей, а також особи сімей за умови, що певний освітньо-кваліфікаційний рівень вони здобувають вперше. Усі пільги надаються на підставі посвідчення, що підтверджує статус.

За матеріалами
членів Координаційної ради
молодих юристів
при ГУЮ
у Полтавській області

За матеріалами
членів Координаційної ради
молодих юристів
при ГУЮ
у Полтавській області

Реєстрація прав власності на нерухоме майно

Нерухомість є одним з найважливіших для людини об'єктів права власності. Питання правових гарантій особи на його власність включає і державну реєстрацію прав на нерухоме майно, що забезпечує офіційне визнання і юридичне закріплення державою прав суб'єкта на нерухоме майно, фіксацію факту переходу прав на нього до нового власника.

З 1 січня 2012 р. в Україні повинна була розпочати діяти "нова версія" системи реєстрації прав на нерухоме майно. Однак повноваження бюро технічної інвентаризації (БТІ) щодо державної реєстрації прав на об'єкти нерухомого майна продовжені. Передбачалося, що з 1 січня 2012 року функції реєстрації прав на нерухомість, відповідно до нового законодавства, замість БТІ, повинні були повністю перейти до Державної реєстраційної служби ("Укрдержреєстр"). БТІ проводитимуть лише технічну інвентаризацію, а для того, щоб потім зареєструвати право власності на об'єкт нерухомості, громадянам потрібно буде звертатися до державних реєстраторів. Законом України від 09.12.2011 року "Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації прав на нерухоме майно та їх обтяжень при їх державній реєстрації" фактично продовжено повноваження БТІ щодо реєстрації прав на об'єкти нерухомого майна ще на рік - до 1 січня 2013 року.

Але на прес-конференції 29 грудня Міністр юстиції Олександр Лавринович повідомив, що функції реєстрації прав на нерухоме майно можуть бути передані від БТІ до Державної реєстраційної служби України (Укрдержреєстру) вже в II кварталі 2012 року. Міністр зазначив, що продовження повноважень БТІ щодо реєстрації прав на нерухоме майно було викликано об'єктивними причинами, оскільки новоствореному Укрдержреєстру був потрібен час для формування структури. Разом з тим Кабінет міністрів вважає, що визначений в законі перехідний період до 1 січня 2013 року, під час якого повноваження реєстрації прав на нерухомість здійснюватимуть БТІ, є не виправдано довгим. Укрдержреєстр готовий здійснювати свої повноваження, визначені законом, вже з II кварталу 2012 року.

Основними законодавчими та нормативними актами, що регулюють дане питання, є Закон України "Про державну реєстрацію прав на нерухоме майно та їх обтяжень" та постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку державної реєст-

рації прав на нерухоме майно та їх обтяжень і Порядку надання витягів з державного реєстру майнових прав на нерухоме майно" від 22 червня 2011 року № 703.

Основні зміни, що вносяться в систему реєстрації прав на нерухоме майно, є наступними:

Створюється Державний реєстр речових прав на нерухоме майно надалі - "Реєстр"), який є єдиною національною інформаційною системою, що міститиме відомості про об'єкти нерухомості, права на них, обмеження та обтяження нерухомого майна, а також суб'єктів таких прав. Адміністрування Реєстру буде здійснювати новостворена Державна реєстраційна служба України (Укрдержреєстр), що діятиме при Міністерстві юстиції України;

Зазначені нижче права на землю та інші об'єкти нерухомого майна (включаючи незавершене будівництво) підлягатимуть реєстрації в Реєстрі:

- а) Право власності;
- б) Право володіння; право користування (сервітут); право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис); право забудови земельної ділянки (суперфіцій); право господарського відання; право оперативного управління; право постійного користування та право оренди земельної ділянки; право користування будівлею; іпотека; довірче управління майном;
- в) Податкова застава, предметом якої є нерухоме майно, та інші обтяження (наприклад, арешти) на підставі судових рішень, рішень правоохоронних органів та Державної виконавчої служби, тощо.

Права, зазначені в підпунктах (б) та (в) вище, є похідними і реєструються, за незначними винятками, лише після державної реєстрації права власності на відповідне майно;

Державна реєстрація права власності та інших речових прав на нерухоме майно (надання відмови в такій реєстрації) має здійснюватися у строк, що не перевищує 14 робочих днів, в той час як реєстрація іпотеки (або відмова в ній) має проводитися у строк, що не перевищує 1 робочого дня з моменту прийняття заяви про державну реєстрацію;

Реєстрація прав на об'єкт нерухомого майна відбуватиметься на основі його індивідуального реєстраційного номера, який буде автоматично присвоєно кожному об'єкту нерухомого майна при проведенні державної реєстрації права

власності щодо такого майна в Реєстрі вперше;

Інформація, що міститиметься в Реєстрі, не буде загальнодоступною. Витяги з Реєстру надаватимуться протягом 2 робочих днів лише обмеженому колу осіб, зокрема: (а) власнику нерухомого майна; (б) правонаступникам або спадкоємцям власника нерухомого майна; (в) особі, в інтересах якої встановлено обтяження, зареєстроване щодо нерухомого майна. Інформаційна довідка щодо реєстрації нерухомого майна може також надаватися певним органам влади у випадках, прямо передбачених чинним законодавством. Крім того, нотаріуси та банківські установи зможуть користуватися інформацією, що міститиметься в Реєстрі, згідно з порядком доступу до неї, який встановлюватиметься Міністерством юстиції України.

Нова процедура державної реєстрації речових прав на нерухоме майно повинна була втілювати принцип "єдиного вікна", який полягає у тому, що в одному органі будуть реєструватися всі права та обтяження на нерухоме майно. Однак, чи насправді новостворений орган сприятиме реалізації даного принципу. Якщо раніше, особа, яка бажала здійснити реєстрацію речового права, зверталась до одного органу - бюро технічної інвентаризації, яке здійснювало оформлення технічних документів та проводило безпосередню реєстрацію прав на нерухоме майно. То на сьогодні ж, для отримання технічної документації особа звертається до БТІ, а для проведення реєстрації речового права на нерухоме майно до Державної реєстраційної служби, яка здійснюватиме реєстрацію, а нотаріальне посвідчення договорів щодо нерухомого майна продовжуватимуть здійснювати нотаріуси. Важко зрозуміти яким чином втілюватиметься принцип "єдиного вікна", оскільки проблем менше не стане.

Хоча сама ідея державної реєстрації речових прав на нерухоме майно є чудовою, але є реальна необхідність допрацювання і внесення до Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" та інших законів, які пов'язані з реєстрацією прав на нерухоме майно, відповідних змін.

**Завідувача четвертою Полтавською державною нотаріальною конторою
Н.В. Ткаченко**

Поняття безоплатної вторинної правової допомоги та суб'єкти права на неї

Стаття 59 Конституції України гарантує право кожного громадянина на правову допомогу, причому у випадках, передбачених законом, така допомога надається безоплатно.

Згідно п.1 ч.1 ст.1 Закону України "Про безоплатну правову допомогу" (далі - Закон) безоплатна правова допомога це правова допомога, що гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів та інших джерел. Відповідно ч.1 ст.13 Закону - безоплатна вторинна правова допомога - вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя. Вона включає такі види правових послуг:

- 1) захист від обвинувачення;
- 2) здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- 3) складання документів процесуального характеру.

Перелік осіб з правом на безоплатну правову допомогу залежить від виду правової допомоги, якої вони потребують, - первинної або вторинної.

Відповідно до ст.8 Закону право на безоплатну первинну правову допомогу згідно з Конституцією України та цим Законом мають усі особи, які перебувають під юрисдикцією України. Згідно ст.14 Закону право на безоплатну вторинну правову допомогу мають такі категорії осіб:

- 1) особи, у яких середньомісячний сукупний дохід їхньої сім'ї нижчий суми прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до Закону України "Про прожитковий мінімум" для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення, інваліди, які отримують пенсію або допомогу, що признається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб;
- 2) діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, безпритульні діти, діти, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї;
- 3) особи, до яких застосовано адміністративне затримання;
- 4) особи, до яких застосовано адміністративний арешт;
- 5) підозрювані у вчиненні злочину особи, які затримані органами дізнання

та слідства;

- 6) особи, до яких як запобіжний захід обрано взяття під варту;
- 7) особи, у справах яких відповідно до положень Кримінально-процесуального кодексу України участь захисника є обов'язковою;
- 8) особи, на яких поширюється дія Закону України "Про біженців";
- 9) ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань;
- 10) особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи;
- 11) особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку;
- 12) особи, реабілітовані відповідно до законодавства України.

Право на безоплатну вторинну правову допомогу мають громадяни держав, з якими Україна уклала відповідні міжнародні договори про правову допомогу, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також іноземці та особи без громадянства відповідно до міжнародних договорів, учасником яких є Україна, якщо такі договори зобов'язують держав-учасниць надавати певним категоріям осіб безоплатну правову допомогу.

Відповідно до ст.15 Закону безоплатна вторинна правова допомога має надаватись:

- 1) центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- 2) адвокатами, включеними до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом;
- 3) адвокатами, включеними до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору. Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги забезпечують надання правової допомоги особам до 1 січня 2013 року.

Провідний спеціаліст
Полтавського МУЮ
І.Ю. Рагулін

Про декларування неповнолітніми дітьми доходів у вигляді спадщини

Згідно з підпунктом 174.2.2 пункту 174.2 статті 174 розділу IV Податкового кодексу України від 02.12.2010 №2755-VI, із змінами і доповненнями, вартість будь-яких об'єктів спадщини, що успадковується спадкоємцями, які не є членами сім'ї спадкодавця першого ступеня споріднення, підлягає оподаткуванню за ставкою 5 % (ставкою, визначеною пунктом 167.2 статті 167 ПКУ) на підставі поданої таким платником податку - спадкоємцем річної податкової декларації.

Щодо звільнення неповнолітніх дітей від обов'язку подання річної податкової декларації щодо будь-яких одержаних доходів, передбаченого пунктом 179.4 статті 179 Податкового кодексу, то це звільнення стосується тільки тих неповнолітніх осіб, які перебувають на повному утриманні інших осіб та/або держави, станом на кінець звітного податкового року. Неповнолітньою вважається дитина у віці від 14 до 18 років (пункт 2 статті 6 Сімейного кодексу України). Отже, неповнолітні особи, які не перебувають на повному утриманні інших осіб, від обов'язку подання річних податкових декларацій не звільнені. При цьому згідно з пунктом 4 постанови Пленуму Верховного Суду України від 15.05.2006 р. N 3 "інші особи" - це особи, в сім'ї яких виховується дитина. Ними можуть бути тітка, дядько, двоюрідні сестра, брат, а також сусіди чи інші сторонні особи.

Згідно з пунктом 1 статті 242 Цивільного кодексу України батьки є законними представниками своїх малолітніх та неповнолітніх дітей. Враховуючи зазначене, подати річну декларацію за неповнолітню дитину і забезпечити сплату податку з доходів, одержаних такою дитиною, мають її батьки.

За матеріалами
ГУЮ у Полтавській області

Особливості порядку виконання рішення суду щодо стягнення аліментів

Стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи боржника звертається у разі відсутності в боржника коштів на рахунках у банках чи інших фінансових установах, відсутності чи недостатності майна боржника для покриття в повному обсязі належних до стягнення сум, а також у разі виконання рішень про стягнення періодичних платежів та стягнення на суму, що не перевищує трьох мінімальних розмірів заробітної плати.

За іншими виконавчими документами державний виконавець має право звернути стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи боржника без застосування заходів примусового звернення стягнення на майно боржника за письмовою заявою стягувача.

Про звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи боржника державний виконавець виносить постанову, яка надсилається для виконання підприємству, установі, організації, фізичній особі, фізичній особі - підприємцю за місцем отримання боржником відповідних доходів. Підприємства, установи, організації, фізичні особи, фізичні особи - підприємці здійснюють відрахування із заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника і перераховують кошти стягувачу у строк, встановлений для здійснення зазначених виплат боржнику, а якщо такий строк не встановлено - до десятого числа кожного місяця, наступного за звітним. Такі підприємства, установи, організації, фізичні особи, фізичні особи - підприємці кожні шість місяців надсилають державному виконавцю звіт про здійснені відрахування та виплати за формою, встановленою Міністерством юстиції України.

У разі припинення перерахування коштів стягувачу у зв'язку із зміною боржником місця роботи, проживання, перебування чи навчання або з інших причин підприємства, установи, організації, фізичні особи, фізичні особи - підприємці не пізніше як у триденний строк повідомляють державному виконавцю про причину припинення виплат та зазначають нове місце роботи, проживання чи навчання боржника, якщо воно відоме. Посадові особи, винні у ненаданні таких відомостей без поважних причин, можуть бути притягнуті до відповідальності, передбаченої законом.

Розмір відрахувань із заробітної плати та інших доходів боржника вираховується із суми, що залишається після утримання податків. Обмеження розміру відрахувань із заробітної плати встановлюється законодавством про працю. Із заробітної плати боржника може бути утримано за виконавчими документами

до погашення у повному обсязі заборгованості:

- у разі стягнення аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю, відшкодування шкоди у зв'язку із втратою годувальника та збитків чи шкоди, заподіяних злочином, п'ятдесят відсотків;

- за всіма іншими видами стягнень, якщо інше не передбачено законом, - двадцять відсотків.

Загальний розмір усіх відрахувань під час кожної виплати заробітної плати не може перевищувати п'ятдесят відсотків заробітної плати, що має бути виплачена працівнику, у тому числі в разі відрахування за кількома виконавчими документами. Це обмеження не поширюється на відрахування із заробітної плати в разі відбування боржником покарання у виді виправних робіт і стягнення аліментів на неповнолітніх дітей. У таких випадках розмір відрахувань із заробітної плати не може перевищувати сімдесяти відсотків.

Звернення стягнення на пенсію здійснюється відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".

Відрахування із заробітної плати боржника, який за вироком суду відбуває покарання без позбавлення волі, здійснюється з усієї суми заробітної плати без урахування стягнень за вироком.

Із заробітної плати засуджених, які відбувають покарання у виді позбавлення волі, а також з осіб, які перебувають у наркологічних відділеннях психіатричних диспансерів та стаціонарних лікувальних закладах, відрахування здійснюється з усієї суми заробітної плати без урахування відрахувань витрат, пов'язаних з їх утриманням у таких закладах.

На допомогу по державному соціальному страхуванню, що виплачується в разі тимчасової непрацездатності та в інших випадках, допомогу по безробіттю та соціальну допомогу інвалідам з дитинства, призначену відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам", стягнення може бути звернено тільки за рішеннями про стягнення аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також втратою годувальника.

Стягнення не може бути звернено на такі виплати:

- 1) вихідну допомогу, що виплачується в разі звільнення працівника;
- 2) компенсацію працівнику за невикористану відпустку, крім випадків, коли особа під час звільнення одержує компенсацію за відпустку, не використану протягом кількох років;
- 3) компенсацію працівнику витрат у

зв'язку з переведенням, направленням на роботу до іншої місцевості чи службовим відрядженням;

4) польове забезпечення, надбавки до заробітної плати, інші кошти, що виплачуються замість добових і квартирних;

5) матеріальну допомогу особам, які втратили право на допомогу по безробіттю;

6) допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами;

7) одноразову допомогу у зв'язку з народженням дитини;

8) допомогу по догляду за дитиною;

9) допомогу особам, зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, по догляду за дитиною-інвалідом, по тимчасової непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною, а також на іншу допомогу на дітей, передбачену законом;

10) допомогу на лікування;

11) допомогу на поховання;

12) щомісячну грошову допомогу у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва та особистого підсобного господарства громадян, які проживають на території, що зазнала радіоактивного забруднення;

13) дотації на обіди, придбання путівок до санаторіїв і будинків відпочинку за рахунок фонду споживання.

Стягнення не здійснюється також із сум:

1) неоподаткованого розміру матеріальної допомоги;

2) грошової компенсації за видане обмундирування і натуральне постачання;

3) вихідної допомоги в разі звільнення (виходу у відставку) з військової служби, служби в органах внутрішніх справ та Державної кримінально-виконавчої служби України, а також грошового забезпечення, що не має постійного характеру, та в інших випадках, передбачених законом.

Порядок стягнення аліментів визначається законом.

У разі наявності заборгованості із сплати аліментів понад три місяці стягнення може бути звернено на майно боржника.

Звернення стягнення на заробітну плату не перешкоджає зверненню стягнення на майно боржника.

Розмір заборгованості із сплати аліментів визначається державним виконавцем за місцем виконання рішення у порядку, встановленому Сімейним кодексом України. У разі визначення суми заборгованості у частці від заробітку (доходу) розмір аліментів не може бути менше встановленого Сімейним кодексом України.

Державний виконавець обчислює розмір заборгованості із сплати аліментів, складає відповідний розрахунок

та повідомляє про нього стягувачу і боржнику:

- у разі якщо виконавчий документ уперше надійшов для виконання; за заявою сторін виконавчого провадження;

- у разі надсилання постанови до адміністрації підприємства, установи, організації, фізичної особи, фізичної особи - підприємця для проведення відрахування із заробітної плати (доходів), пенсії та стипендії боржника;

- у разі закінчення виконавчого провадження у зв'язку з надходженням виконавчого документа за належністю до іншого органу державної виконавчої служби;

- за власною ініціативою;

в інших передбачених законом випадках.

У разі виїзду особи, зобов'язаної сплачувати аліменти, на постійне місце проживання до іноземних держав, з якими Україна не уклала договорів про надання правової допомоги, стягнення аліментів за рішенням суду проводиться на день виїзду за весь період до досягнення дитиною повноліття.

З осіб, які працюють за контрактом на території іноземних держав і одержують заробітну плату (доходи) тільки за кордоном, аліменти стягуються в порядку та розмірах, передбачених законом.

У разі стягнення аліментів у частці від

заробітку (доходу) боржника на підприємстві, в установі, організації, у фізичної особи, фізичної особи - підприємця відрахування здійснюються з фактичного заробітку (доходу) на підставі постанови державного виконавця. При цьому розмір аліментів у разі їх стягнення у частці від заробітку (доходу) не може бути менше встановленого Сімейним кодексом України. У разі якщо стягнути аліменти в зазначеному розмірі неможливо, адміністрація підприємства, установи, організації, фізична особа, фізична особа - підприємець, які проводили відрахування, нараховують боржнику заборгованість із сплати аліментів.

Після закінчення строку, передбаченого законом для стягнення аліментів, у разі відсутності заборгованості із сплати аліментів адміністрація підприємства, установи, організації, фізична особа, фізична особа - підприємець, які проводили відрахування, повертають постанову державного виконавця про стягнення аліментів органу державної виконавчої служби з відміткою про перерахування в повному обсязі стягувачу утриманих сум аліментів. У разі якщо утримані суми аліментів стягувачу не перераховані, державний виконавець письмово повідомляє стягувачу про розмір заборгованості, роз'яснює йому права, встановлені частиною першою статті 87 цього Закону, та виносить постанову про

закінчення виконавчого провадження.

Спир щодо розміру заборгованості із сплати аліментів вирішується судом за заявою заінтересованої особи у порядку, встановленому законом.

За наявності заборгованості із сплати аліментів у розмірі, що сукупно перевищує суму відповідних платежів за шість місяців, державний виконавець звертається до правоохоронних органів з поданням (повідомленням) про притягнення боржника до кримінальної відповідальності за злісне ухилення від сплати аліментів.

Замість втраченого оригіналу виконавчого листа суд, який видав виконавчий лист має право за заявою стягувача або поданням державного виконавця видати його дублікат. Суд, який видав виконавчий лист про стягнення аліментів, має право за поданням державного виконавця у разі встановлення кількох місць роботи чи отримання доходів боржника видати дублікат виконавчого листа.

Заява про видачу дубліката розглядається в судовому засіданні з викликом сторін і заінтересованих осіб. Їхня неявка не є перешкодою для вирішення питання про видачу дубліката.

**Державний виконавець
Київського ВДВС
Полтавського МУЮ
І.В. Дерябін**

Оздоровлення дітей

Стан здоров'я дітей в Україні викликає стурбованість. Упродовж останніх років зберігається тенденція до його погіршення, обумовлена впливом різних негативних факторів соціально-економічного, екологічного та психоемоційного характеру.

Відповідно до статті 3 Закону України "Про охорону дитинства" всі діти на території України, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного, етнічного або соціального походження, майнового стану, стану здоров'я та народження дітей і їх батьків (чи осіб, які їх замінюють) або будь-яких інших обставин, мають рівні права і свободи.

Державна політика у сфері оздоровлення та відпочинку дітей ґрунтується на принципах: рівності прав кожної дитини на оздоровлення та відпочинок; визнання пріоритетним у діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування здійснення заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я дітей шляхом організації оздоровлення та відпочинку; створення оптимальних умов для безпечного та ефективного перебування дітей у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку; створення умов для зміцнення фізичного та психічного здоров'я дітей шляхом належної організації оздоровлення та відпочинку; надання послуг з оздоровлення та відпочинку дітям, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки; адресності

соціальної допомоги, що надається з державного і місцевих бюджетів для оздоровлення та відпочинку дітей.

Відповідно до статті 13 Закону України "Про оздоровлення та відпочинок дітей" оздоровлення та відпочинок дітей може здійснюватися у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку протягом року, сезонно, під час канікул, цілодобово, протягом дня. Діти віком від 7 до 18 років перебувають у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку самостійно. Діти віком від 4 до 6 років перебувають у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку разом із батьками або іншими законними представниками.

Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку за своїми організаційно-правовими формами може бути державної (заснований на державній формі власності), комунальної (заснований на комунальній формі власності) або приватної (заснований на приватній формі власності) форми власності.

Оздоровлення та відпочинок дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях, може здійснюватися у відповідно визначених дитячих закладах оздоровлення та відпочинку в ході тематичних змін спільно з батьками-вихователями та прийомними батьками і їхніми власними дітьми.

Діти, які потребують особливих умов для оздоровлення, оздоровлюються у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку (спе-

ціально пристосованих) в супроводі батьків або інших законних представників, соціальних працівників тощо.

Перебування разом з дітьми у закладах оздоровлення та відпочинку осіб, здійснюється за рахунок коштів таких осіб, благодійної допомоги тощо.

Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку створюють умови для проживання, харчування, медичного обслуговування, виховання дітей, розвитку їх інтересів та здібностей, здобуття елементарних трудових навичок тощо відповідно до державних соціальних стандартів оздоровлення та відпочинку дітей.

Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку для проведення оздоровлення та відпочинку дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки і оздоровлюються за кошти державного та місцевих бюджетів, визначаються на конкурсній основі відповідно до постанови Кабінетом Міністрів України від 17.07.2009 № 734 "Про затвердження Порядку направлення дітей до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку за рахунок коштів державного бюджету".

**Головний спеціаліст
відділу правової роботи, правової
освіти та державної реєстрації
нормативно-правових актів
ГУЮ у Полтавській області
О.А. Неймет**

Де можна ознайомитися із нормативно-правовими актами

України та змінами до них?

Як відомо, на сьогодні триває процес реформування системи органів виконавчої влади, що було розпочато відповідно до Указу Президента України від 09.12.2010 року № 1085 "Про оптимізацію системи управління органів виконавчої влади", який цікавить широке коло населення нашої держави.

У зв'язку з цим досить актуальним постає питання ознайомлення з нормативно-правовими актами та змінами до них, відслідковування інформації про офіційне оприлюднення актів законодавства, оскільки саме з цього часу вони, здебільшого, набувають чинності. При цьому, інформація з веб-сайтів Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України щодо нормативно-правових актів не є офіційною.

Відповідно до Указу Президента України від 10 червня 1997 року № 503/97 "Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності", закони України, інші акти Верховної Ради України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України не пізніше як у п'ятнадцятиденний строк після їх прийняття у встановленому порядку і підписання підлягають оприлюдненню державною мовою в офіційних друкованих виданнях.

Офіційними друкованими виданнями є:
- "Офіційний вісник України";
- газета "Урядовий кур'єр";
- газета "Голос України";
- "Відомості Верховної Ради України";
- "Офіційний вісник Президента України".

Акти Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України можуть бути в окремих випадках офіційно оприлюднені через телебачення і радіо. Слід зазначити, що нормативно-правові акти можуть бути опубліковані в інших друкованих виданнях лише після їх офіційного оприлюднення. Нормативно-правові акти, опубліковані в інших друкованих виданнях, мають

Виконання рішень щодо іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб

Термін "фізична особа" означає людину як суб'єкта права і застосовується в різних галузях права. Фізична особа має свій статус, але законодавство виділяє за самостійним статусом різновиди фізичних осіб:

- 1) громадяни;
- 2) іноземні фізичні особи (іноземці), особи без громадянства;
- 3) біженці;
- 4) мігранти та ін.

У даному разі нас цікавлять іноземці та особи без громадянства, яких необхідно відрізнити (за обсягом прав та обов'язків) від громадян України.

Іноземець - особа, яка не перебуває у громадянстві України і є громадянином (підданим) іншої держави або держав. Особа без громадянства - особа, яку жодна держава відповідно до свого законодавства не вважає своїм громадянином.

Права іноземців та осіб без громадянства в Україні. Ці особи мають ті самі права і свободи та виконують ті самі обов'язки, що і громадяни України, якщо інше не передбачено Конституцією та Законом України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства" та іншими законами України, а також її міжнародними договорами.

Іноземці та особи без громадянства є рівними перед законом, незалежно від походження, соціального і майнового стану, расової та національної належності, статі, мови, ставлення до релігії, роду і характеру занять та інших обставин. Якщо іноземною державою встановлено обмеження щодо реалізації прав і свобод громадянами України, Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про запровадження відповідного порядку реалізації прав і свобод громадянами цієї держави на території України. Це рішення набуває чинності після його опублікування і може бути скасоване у разі зникнення підстав, за яких воно було прийняте.

Здійснення іноземцями та особами без громадянства своїх прав і свобод не повинно завдавати шкоди національним інтересам України, правам, свободам і законним інтересам її громадян та інших осіб, які проживають в Україні. Іноземці та особи без громадянства зобов'язані поважати та дотримуватися Конституції і законів України, шанувати традиції та звичаї народу України.

Серед основних прав і обов'язків зазначається:

- 1) право на інвестиційну та підприємницьку діяльність - іноземці та особи без громадянства мають право займатися в Україні інвестиційною, а також зовнішньоекономічною та іншими видами підприємницької діяльності, передбаченими законодавством України. При цьому вони мають такі самі права та обов'язки, що і громадяни України, якщо інше не впливає з Конституції та законів України;
- 2) право на трудову діяльність - іноземці та особи без громадянства

мають рівні з громадянами України права та обов'язки у трудових відносинах, якщо інше не передбачено законодавством України та її міжнародними договорами;

3) іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, а також яким надано статус біженця в Україні, мають право працювати на підприємствах, в установах та організаціях або займатися іншою трудовою діяльністю на підставах і в порядку, встановлених для громадян України;

4) іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну для працевлаштування на визначений термін, можуть займатися трудовою діяльністю відповідно до одержаного у встановленому порядку дозволу на працевлаштування. Працевлаштування в Україні іноземців, найнятих інвестором у межах і за посадами (спеціальністю), визначеними угодою про розподіл продукції, здійснюється без отримання дозволу на це.

У Конституції України зазначено, що іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України.

Слід зазначити, що закріплений в законодавстві національний режим стосовно цивільної правоздатності іноземців має безумовний характер, тобто він надається іноземцю у кожному конкретному випадку без вимоги взаємності.

Національний режим щодо окремих прав іноземців може гарантуватися багатосторонніми конвенціями, угодами про правову допомогу, двосторонніми договорами в силу відповідних домовленостей або на підставі принципу взаємності.

Ст. 80 Закону України "Про виконання рішень" регулює виконання рішень щодо іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб. Під час виконання рішень щодо іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб, які відповідно проживають (перебувають) чи зареєстровані на території України або мають на території України власне майно, яким володіють самостійно або разом з іншими особами, застосовуються положення цього Закону.

У разі невиконання зазначеними в частині першій цієї статті особами рішень державний виконавець звертається до компетентних органів з поданням про заборону в'їзду в Україну чи видворення за межі України таких осіб відповідно до Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства".

Провідний спеціаліст
ВДВС ГУЮ
у Полтавській області
В.В. Безмалъ

Представництво сторін у виконавчому провадженні

Відповідно до ст. 9 Закону України "Про виконавче провадження" сторони можуть реалізовувати свої права і обов'язки у виконавчому провадженні самостійно або через представників. Особиста участь фізичної особи у виконавчому провадженні не позбавляє її права мати представника, крім випадку, коли боржник згідно з рішенням зобов'язаний вчинити певні дії особисто.

Обсяг прав представника у виконавчому провадженні визначається згідно з цим та відповідними законами особою, яка дала згоду на представлення її інтересів, а у передбачених законом випадках - без такої згоди.

Неповнолітні та особи, визнані судом недієздатними, реалізують свої права та виконують обов'язки, пов'язані з виконавчим провадженням, відповідно до вимог закону.

Представництво дітей і усиновлених, що здійснюється відповідно батьками й усиновителями, та представництво підопічних, що здійснюється опікунами й піклувальниками, які призначені органами опіки і піклування, є представництвом за законом. Законні представники, зокрема батьки й усиновителі, підтверджують свої повно-

важення свідоцтвом про народження чи усиновлення. Повноваження опікунів і піклувальників мають засвідчуватися відповідними рішеннями суду або органу опіки та піклування.

У разі якщо стороною виконавчого провадження є особа, визнана судом безвісно відсутньою, державний виконавець своєю постановою залучає до участі у виконавчому провадженні особу, яка є опікуном її майна.

Участь юридичних осіб у виконавчому провадженні здійснюється їх керівниками чи органами, посадовими особами, які діють у межах повноважень, наданих їм законом, або через представників юридичної особи. Керівники підприємств, установ, організацій, інших юридичних осіб беруть участь у виконавчому провадженні не як їхні представники, а як органи відповідної юридичної особи.

Повноваження представника юридичної особи повинні бути підтвержені довіреністю, виданою і оформленою відповідно до вимог закону.

**Головний спеціаліст УДВС
ГУЮ у Полтавській області
Т.А. Гриценко**

Інформаційне забезпечення виконавчого провадження

Відповідно до статті 4 Закону України "Про виконавче провадження" з метою забезпечення електронного документообігу в органах державної виконавчої служби, ведення обліку виконавчих проваджень, контролю за дотриманням державними виконавцями вимог законодавства під час здійснення виконавчих дій, надання оперативного доступу сторонам виконавчого провадження до його матеріалів Міністерство юстиції України забезпечує функціонування Єдиного державного реєстру виконавчих проваджень. Порядок ведення такого реєстру, умови доступу до нього та отримання інформації встановлюються Міністерством юстиції України.

Відповідно до Положення про Єдиний державний реєстр виконавчих проваджень єдиний державний реєстр виконавчих проваджень (надалі - Єдиний реєстр) - це комп'ютерна база даних, яка створена за допомогою автоматизованої системи і відповідно до якої здійснюється збирання, зберігання, захист, облік, пошук, узагальнення та надання відомостей про виконавчі дії. До Єдиного реєстру обов'язково вносяться відомості про проведення всіх виконавчих дій. Унесення відомостей до Єдиного реєстру здійснюється державним виконавцем або уповноваженою посадовою особою органу ДВС.

Відомості про проведення виконав-

чих дій вносяться до Єдиного реєстру одночасно з виготовленням документа, на підставі якого вчиняється виконавча дія. У разі здійснення виконавчої дії за межами органу ДВС відомості про таку дію вносяться до Єдиного реєстру протягом двох робочих днів після її проведення або надходження повідомлення про її проведення.

Під час виконання рішень державний виконавець має право на безпосередній доступ до баз даних і реєстрів, у тому числі електронних, що містять інформацію про боржників, їхнє майно та кошти. Порядок доступу до таких реєстрів встановлюється Міністерством юстиції України спільно з відповідними центральними органами виконавчої влади, які забезпечують їх ведення.

Проте зазначене право на даний момент не реалізоване, безпосереднього доступу до електронних баз даних наприклад ДАІ або МБТІ для якнайшвидшого з'ясування наявності у боржника рухомого та нерухомого майна у державних виконавців немає. Вказану інформацію державний виконавець змушений отримувати шляхом направлення запитів до відповідних реєструючих органів, що значно гальмує виконання рішень.

**Провідний спеціаліст відділу
примусового виконання рішень
О.І. Пальчик**

інформаційний характер і не можуть бути використані для офіційного застосування.

Громадяни, державні органи, підприємства, установи, організації під час здійснення своїх прав і обов'язків повинні застосовувати закони України, інші акти Верховної Ради України, акти Президента України і Кабінету Міністрів України, опубліковані в офіційних друкованих виданнях або одержані у встановленому порядку від органу, який їх видав.

Так, якщо закон України, інший акт Верховної Ради України опубліковано в різних газетах ("Урядовий кур'єр" або "Голос України"), він набирає чинності після опублікування в тому із вказаних видань, де його опубліковано раніше.

У інформаційному бюлетені "Офіційний вісник України" вперше у повному обсязі були надруковані такі закони, як Податковий кодекс України, Закон України "Про виконавче провадження", Державний бюджет України, Закон України "Про митний тариф України" та інші нормативно-правові акти.

Плануються до опублікування Закон України "Про вибори народних депутатів України", Закон України "Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи", Кримінальний процесуальний кодекс України.

Крім того, більшість нормативно-правових актів, зокрема постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, а також нормативно-правові акти міністерств, набирають чинності після опублікування в "Офіційному віснику України".

Видання виходить в двох варіантах - журнальному (підписний індекс - 40433, вартість на місяць складає 164,62 грн.) та у теках з роз'ємними замками (підписний індекс - 01546, вартість на місяць складає 369,76 грн.).

Останній є особливо зручним у користуванні, оскільки дозволяє постійно підтримувати тексти нормативно-правових актів у контрольному стані та економити при цьому час.

**Відділ судової роботи
експертного забезпечення
правосуддя
та систематизації законодавства
ГУЮ у Полтавській області**

Звернення стягнення на кошти в іноземній валюті

Законом України "Про виконавче провадження" визначено, що виконавче провадження як завершальна стадія судового провадження та примусове виконання рішень інших органів (посадових осіб) - це сукупність дій органів і посадових осіб, визначених у цьому Законі, що спрямовані на примусове виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), які провадяться на підставах, в межах повноважень та у спосіб, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону та інших законів, а також рішеннями, що відповідно до цього Закону підлягають примусовому виконанню.

Відповідно до Закону України "Про виконавче провадження" (далі-Закону) одним із заходів примусового виконання рішень є звернення стягнення на кошти та інше майно (майнові права) боржника, у тому числі якщо вони перебувають в інших осіб або належать боржникові від інших осіб.

Стягнення за виконавчими документами звертається в першу чергу на кошти боржника у гривнях та іноземній валюті, інші цінності, у тому числі кошти на рахунках і вкладах боржника у банках та інших фінансових установах, на рахунки в цінних паперах у депозитаріях цінних паперів.

Статтею 53 Закону передбачено, що у разі якщо кошти боржника в іноземній валюті розміщені на рахунках, внесках або на зберіганні у банку чи іншій фінансовій установі, що мають право на продаж іноземної валюти на внутрішньому валютному ринку, державний виконавець зобов'язує їх продати протягом семи днів іноземну валюту в сумі, необхідній для погашення боргу.

У разі якщо такі кошти розміщені у банку або іншій фінансовій установі, які не мають права на продаж іноземної валюти на внутрішньому валютному ринку, державний виконавець зобов'язує їх перерахувати протягом семи днів ці кошти до банку або іншої фінансової установи, які мають таке право, для їх реалізації відповідно до вимог частини першої цієї статті.

Коли в матеріалах виконавчого провадження наявне повідомлення банку про накладення арешту на кошти боржника в іноземній валюті державний виконавець списує ці кошти з рахунку боржника платіжною вимогою.

У платіжній вимозі обов'язково зазначається сума коштів в іноземній валюті яку необхідно списати для задоволення вимог стягувача за виконавчим документом, при цьому в призначенні платежу зазначається, що іноземна валюта підлягає продажу на МВРУ за національну валюту відповідно до статті 53 Закону України "Про виконавче провадження".

Державний виконавець відділу примусового виконання рішень УДВС ГУЮ у Полтавській області
О.В. Мішанин

Порядок припинення громадських організацій у добровільному порядку

Відповідно до ст. 104 Цивільного кодексу України юридична особа припиняє свою діяльність в результаті передання всього свого майна, прав та обов'язків іншим юридичним особам - правонаступникам (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або в результаті ліквідації.

Припинення діяльності юридичних осіб, у тому числі громадських організацій, здійснюється у добровільному порядку - на підставі рішення вищого статутного органу.

Припинення громадської організації за рішенням органу управління здійснюється у два етапи.

На першому етапі вищий орган управління громадської організації (загальні збори, з'їзд, конференція) приймає рішення про:

- припинення діяльності громадської організації шляхом ліквідації;
- призначення складу ліквідаційної комісії, її голови або ліквідатора із зазначенням реєстраційних номерів облікових карток платників податків (або відомостей про серію та номер паспорта - для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті);
- встановлення порядку або строку заявлення кредитором своїх вимог.

Крім того, необхідно надати письмову згоду на обробку персональних даних членів ліквідаційної комісії (ліквідатора) відповідно до ч. 5 ст. 6 Закону України "Про захист персональних даних".

Вказане рішення має бути прийнято відповідно до вимог статуту (положення) громадської організації.

З моменту призначення комісії до неї переходять повноваження щодо управління справами громадської організації.

У частині 1 статті 105 Цивільного кодексу України міститься вимога щодо письмового повідомлення про прийняття рішення про припинення громадської організації органу, що здійснює державну реєстрацію - управління юстиції, протягом трьох

робочих днів з дати прийняття такого рішення.

На підставі вищевикладеного до відповідного управління юстиції подається:

- заява, підписана керівником громадської організації, або особою, яка згідно з відомостями, внесеними до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (далі - Єдиний державний реєстр), має право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності чи представником громадської організації (у цьому випадку додатково подається документ (нотаріально посвідчена копія документа), що посвідчує повноваження представника);

- оригінал або нотаріально засвідчена копія рішення вищого органу управління (загальних зборів, з'їзду, конференції) або уповноваженого ними органу щодо припинення громадської організації, в якому зазначається склад ліквідаційної комісії її голова або ліквідатор та встановлюється порядок (особа до якої подається вимога, адреса її подання тощо) або строк заявлення кредитором своїх вимог, але не менше двох та не більше шести місяців з дня опублікування повідомлення про рішення щодо припинення юридичної особи (далі - рішення про припинення).

- документи, які підтверджують правомочність зборів (з'їзду, конференції), на яких прийнято рішення про припинення громадської організації.

Після чого управління юстиції перевіряє відповідність поданих документів вимогам статуту громадської організації та законодавству України та у разі дотримання процедури припинення передає державному реєстратору лист-повідомлення про надходження рішення щодо припинення, копію рішення про припинення та опис документів, які надані заявником для здійснення реєстраційних дій.

Державний реєстратор у день надходження документів вносить до Єдиного державного реєстру запис щодо рішення про припинення та повідомляє органи статистики, державної податкової служби, Пенсійного

фонду України, фондів соціального страхування про внесення такого запису.

Повідомлення про внесення запису до Єдиного державного реєстру щодо прийняття рішення засновників (учасників) юридичної особи, суду або уповноваженого ними органу про припинення юридичної особи публікується у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації протягом десяти робочих днів з дня внесення відповідного запису.

Відомості про дату публікації повідомлення, яке містить інформацію про строк заявлення вимог кредиторів щодо громадської організації, що припиняється, надаються органам державної податкової служби, Пенсійного фонду України не пізніше наступного дня з дати публікації такого повідомлення.

Другий етап. Ліквідаційна комісія (ліквідатор) має вжити усіх можливих заходів щодо стягнення дебіторської заборгованості громадської організації та письмово повідомляє кожного з боржників про припинення громадської організації в установлені строки. Зокрема, необхідно звернутися до органів державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування для проведення перевірок та отримання довідок про зняття з обліку та відсутність у громадської організації заборгованості перед ними.

Ліквідаційна комісія (ліквідатор) під час проведення заходів щодо ліквідації громадської організації до завершення строку пред'явлення вимог кредиторів закриває рахунки, відкриті у фінансових установах, крім рахунка, який використовується для розрахунків з кредиторами, під час ліквідації громадської організації.

Після закінчення строку для пред'явлення вимог кредиторами ліквідаційна комісія (ліквідатор) складає проміжний ліквідаційний баланс, що включає відомості про склад майна громадської організації, перелік пред'явлених кредиторами вимог та результат їх розгляду, який затверджується вищим органом управління громадської організації.

Якщо вартість майна юридичної особи є недостатньою для задоволення вимог кредиторів, громадська організація здійснює всі необхідні дії, встановлені Законом України "Про віднов-

лення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" від 14.05.1992 № 2343-ХІІ.

Завершивши розрахунки з кредиторами ліквідаційна комісія (ліквідатор) складає ліквідаційний баланс, забезпечує його затвердження вищим органом управління громадської організації та подання органам державної податкової служби.

Документи, що підлягають обов'язковому зберіганню, передаються в установленому законом порядку відповідним архівним установам.

У разі якщо після завершення розрахунків є залишок активів, то вони повинні бути передані іншій неприбутковій організації відповідного виду або зараховані до доходу бюджету.

Після закінчення процедури ліквідації, яка передбачена законодавством України, та зібрання всіх документів, але не раніше строку заявлення вимог кредиторами голова ліквідаційної комісії або уповноважена ним особа чи ліквідатор повинен подати (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) управлінню юстиції такі документи:

- заяву;
- заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації припинення юридичної особи у зв'язку з ліквідацією (Форма № 7) із зазначенням підстави для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи - рішення засновників (учасників) про ліквідацію юридичної особи, запис про яке внесено до Єдиного державного реєстру юридичних та фізичних осіб - підприємців;
- довідку відповідного органу державної податкової служби про відсутність заборгованості із сплати податків, зборів;
- довідку відповідного органу Пенсійного фонду України про відсутність заборгованості із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових коштів до Пенсійного фонду України і фондів соціального страхування;
- довідку архівної установи про прийняття документів, які відповідно до закону підлягають довгостроковому зберіганню.

У реєстраційній картці на проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації голова ліквідаційної комісії, уповноважена ним особа або ліквідатор

письмово зазначають та підтверджують своїм особистим підписом, що ними вчинено всі передбачені законодавством дії стосовно порядку припинення юридичної особи, включаючи завершення розрахунків з кредиторами (у тому числі із сплати податків, зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхових коштів до Пенсійного фонду України та фондів соціального страхування). Підпис голови ліквідаційної комісії, уповноваженої ним особи або ліквідатора скріплюється печаткою громадської організації, після чого остання підлягає знищенню відповідно до чинного законодавства.

Якщо подані всі вищеперелічені документи відповідають вимогам законодавства, то управління юстиції приймає рішення про скасування запису про реєстрацію громадської організації та передає державному реєстратору реєстраційну картку або дані, що зазначені в реєстраційній картці, копію свого рішення про скасування (анулювання) запису та опис документів, які подані заявником для здійснення відповідних реєстраційних дій.

Державний реєстратор у день надходження реєстраційної картки вносить до Єдиного державного реєстру запис про державну реєстрацію припинення юридичної особи в результаті її ліквідації.

Відповідно до ч. 2 ст. 104 Цивільного кодексу України, ч. 2 п. 8 ст. 36 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців" дата внесення до Єдиного державного реєстру такого запису є датою державної реєстрації припинення юридичної особи.

Державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня з дати проведення державної реєстрації припинення юридичної особи повинен видати (надіслати поштовим відправленням) голові ліквідаційної комісії (ліквідатору) або уповноваженій ним особі повідомлення про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи.

Провідний спеціаліст відділу державної реєстрації юридичних осіб та легалізації об'єднань громадян, реєстраційної служби ГУЮ у Полтавській області
Т.І. Дейнека

Прийняття виконавчого документа до виконання

Порядок та умови прийняття виконавчого документа до виконання передбачені статтею 25 Закону України "Про виконавче провадження" (далі - Закон). Так, державний виконавець зобов'язаний прийняти до виконання виконавчий документ і відкрити виконавче провадження, якщо не закінчився строк пред'явлення такого документа до виконання, він відповідає вимогам, передбаченим Законом, і пред'явлений до виконання до відповідного органу державної виконавчої служби.

Державний виконавець протягом трьох робочих днів з дня надходження до нього виконавчого документа виносить постанову про відкриття виконавчого провадження.

Крім того, у постанові про відкриття виконавчого провадження державний виконавець вказує про необхідність боржника самостійно (а не добровільно - як було передбачено раніше) виконати рішення у строк до семи днів з моменту винесення постанови (у разі виконання рішення про примусове виселення боржника - у строк до п'ятнадцяти днів) та зазначає, що у разі ненадання боржником документального підтвердження виконання рішення буде розпочате примусове виконання цього рішення із стягненням з боржника виконавчого збору і витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій.

До того ж, відповідно до статті 31 Закону копія постанови про відкриття виконавчого провадження повинна надсилатися рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Боржник вважається повідомленим про відкриття виконавчого провадження, якщо йому надіслано постанову про відкриття виконавчого провадження за адресою, зазначеною у виконавчому документі.

За заявою стягувача державний виконавець одночасно з винесенням постанови про відкриття виконавчого провадження може зараз накласти арешт не тільки на майно, а і на кошти боржника, про що виноситься окремо відповідна постанова, а не зазначається у постанові про відкриття виконавчого провадження як було передбачено раніше, проте державний виконавець зараз не вправі при відкритті виконавчого провадження провести опис і арешт майна боржника.

У разі відкриття виконавчого провадження за виконавчим документом про конфіскацію майна, стягнення періодичних платежів, забезпечення позовних вимог або якщо рішення підлягає негайному виконанню строк для самостійного виконання не надається боржнику. При цьому, слід звернути увагу, що раніше строк для добровільного виконання надавався боржникам за рішеннями, які підлягали негайному виконанню.

Копії постанови про відкриття виконавчого провадження надсилаються не пізніше наступного робочого дня тільки стягувачу та боржникові.

Відповідно до частини шостої статті 25 Закону постанова про відкриття виконавчого провадження може бути оскаржена сторонами у десятиденний строк у порядку, встановленому Законом.

Старший державний виконавець
О.О. Нездойминога

Держава гарантує право на освіту

Освіта - основа інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу народу, підвищення освітнього рівня народу, забезпечення народного господарства кваліфікованими фахівцями.

Освіта в Україні ґрунтується на засадах гуманізму, демократії, національної свідомості, взаємоповаги між націями і народами.

Україна визнає освіту пріоритетною сферою соціально-економічного, духовного і культурного розвитку суспільства.

Освіта як окрема сфера взаємовідносин у житті суспільства в Україні регулюється різними нормативно-правовими актами і насамперед Конституцією України, Законами України "Про освіту", "Про загальну середню освіту", "Про вищу освіту" тощо, а також міжнародними нормативно-правовими актами - Загальною декларацією прав людини, Міжнародним пактом про економічні, соціальні та культурні права, Конвенцією про права дитини.

Відповідно до статті 53 Конституції України кожен має право на освіту. Повна загальна середня освіта є обов'язковою. Держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних й комунальних навчальних закладах; розвиток дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої і післядипломної освіти, різних форм навчання; надання державних пільг та стипендій учням та студентам.

Громадяни мають право безоплатно здобувати вищу освіту в державних і комунальних навчальних закладах на конкурсній основі. Громадянам, які належать до національних меншин, відповідно до Закону України "Про освіту" гаран-

тується право на навчання рідною мовою чи на вивчення рідної мови у державних або комунальних навчальних закладах або через національні культурні товариства." Право на освіту в Україні забезпечується:

- розгалуженою мережею навчальних закладів, заснованих на державній та інших формах власності, наукових установ, закладів післядипломної освіти;
- відкритим характером навчальних закладів, створенням умов для вибору профілю навчання і виховання відповідно до здібностей, інтересів громадянина;
- різними формами навчання очною, вечірньою, заочною, екстернатом, а також педагогічним патронажем.

Структура освіти в Україні складається з дошкільної освіти, загальної середньої освіти, позашкільної освіти, професійно-технічної освіти, вищої освіти, післядипломної освіти, аспірантури, докторантури, самоосвіти.

В Україні встановлюються такі освітні рівні: початкова загальна освіта, базова загальна середня освіта, повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, базова вища освіта, повна вища освіта.

Закон "Про освіту" встановив класифікацію освітньо-кваліфікаційних рівнів (кваліфікований робітник, молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр), наукових ступенів (кандидат наук, доктор наук), вчених звань (старший науковий співробітник, доцент, професор).

Держава здійснює соціальний захист вихованців, учнів, студентів, курсантів, слухачів, стажистів, клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів та інших осіб, незалежно від форм їх навчання і типів закладів освіти, де вони навчаються, сприяє здобуттю освіти в домашніх умовах.

Головний спеціаліст
відділу правової роботи,
правової освіти
та державної реєстрації
нормативно-правових актів
ГУЮ у Полтавській області
О.А. Неймет

Поняття страхування та порядок укладання договорів страхування

Страхування - одна з найдавніших категорій суспільних відносин. Зародившись у період розкладання первіснообщинного строю, воно поступово стало неодмінним супутником суспільного виробництва. Початковий зміст розглянутого поняття зв'язаний із словом "страх". Власники майна, вступаючи між собою у виробничі відносини, випробували страх за його цілість, за можливість знищення або втрати в зв'язку зі стихійними лихами, пожежами, грабежами й іншими непередбаченими небезпеками економічного життя.

Страхування є універсальним засобом, спрямованим на усунення (або, у крайньому разі, мінімізацію) негативних (небажаних) наслідків, викликаних різними причинами. Воно належить до репресивних способів боротьби з негативними наслідками.

У загальному вигляді сутність страхування (страхового захисту) майнових інтересів страхувальників полягає в тому, що збитки (у грошовому еквіваленті) від тієї чи іншої негативної події солідарно розподіляються з метою їх відшкодування між усіма страхувальниками, навіть і між тими, яким не було завдано ніяких збитків (шкоди).

Страхування є вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів фізичних осіб та юридичних осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених договором страхування або чинним законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати фізичними особами та юридичними особами страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та доходів від розміщення коштів цих фондів.

Визначення поняття страхування наводиться також і в ст. 352 Господарського кодексу України, відповідно до якої страхування - це діяльність спеціально уповноважених державних організацій та суб'єктів господарювання (страховиків), пов'язана з наданням страхових послуг юридичним особам або громадянам (страхувальникам) щодо захисту їх майнових інтересів у разі настання визначених законом чи договором страхування подій (страхових випадків), за рахунок грошових фондів, які формуються шляхом сплати страхувальниками страхових платежів.

Майнові та особисті немайнові відносини, що виникають внаслідок страхування, регулюються нормами Цивільного кодексу України, Законом України "Про страхування", Правилами окремих видів страхування, що встановлюються відповідними нормативними актами законодавства України. Відносини з морського страхування суден, вантажів та інших об'єктів регулюються нормами, що містяться в Кодексі торговельного мореплавства України і правилах про окремі види морського страхування.

За договором страхування одна сторона (страховик) зобов'язується у разі настання певної події (страхового випадку) виплатити другій стороні

(страхувальникові) або іншій особі, визначеній у договорі, грошову суму (страхову виплату), а страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі та виконувати інші умови договору.

Договори страхування поділяються на: договори особистого страхування, майнового страхування та страхування відповідальності. Предметом договорів особистого страхування є майнові інтереси, пов'язані з життям, здоров'ям, працездатністю та пенсійним забезпеченням.

Договір страхування укладається в письмовій формі шляхом видачі страховиком страхувальникові страхового свідоцтва (поліса, сертифіката).

Також можуть укладатися договори, в яких предмет договору може бути застрахований за одним договором страхування та за згодою страхувальника кількома страховиками (співстрахування) і договори перестрахування на визначених договором умовах ризику виконання частини своїх обов'язків перед страхувальником у іншого страховика (перестраховика) резидента або нерезидента, який має статус страховика або перестраховика, згідно з законодавством країни, в якій він зареєстрований.

Договір страхування набирає чинності з моменту внесення страхового платежу (внеску, премії), якщо інше не передбачено умовами страхування.

Істотними умовами договору страхування, які зазначаються у страховому свідоцтві (полісі, сертифікаті), визнаються об'єкт страхування, розмір страхової суми, страхового внеску і строки його сплати, страховий ризик (страхові випадки), строк страхування, початок і закінчення дії договору страхування. У договорі також можуть бути передбачені інші умови страхування.

Страховиками визнаються фінансові установи, які створені у формі акціонерних, повних, командитних товариств або товариств з додатковою відповідальністю згідно з Законом України "Про господарські товариства" з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом, а також одержали у встановленому порядку ліцензію на здійснення страхової діяльності. Учасників страховика повинно бути не менше трьох.

Страхувальниками визнаються юридичні особи та фізичні особи, які уклали із страховиками договори страхування або є страхувальниками відповідно до законодавства України. Страхувальники можуть укладати із страховиками договори про страхування третіх осіб (застрахованих осіб) лише за їх згодою, крім випадків, передбачених чинним законодавством. Для укладення договору страхування страхувальник подає страховикові письмову заяву за формою, установлену страховиком, або іншим способом заявляє про свій намір укласти договір страхування. Під час укладання договору страхування страховик має право вимагати у страхувальника ба-

ланс або довідку про фінансовий стан, підтвержені аудитором (аудиторською фірмою), та інші документи, необхідні для оцінки страховиком страхового ризику.

Договори страхування укладаються відповідно до правил страхування. Договір страхування повинен містити: назву документа; назву та адресу страховика; прізвище, ім'я, по батькові або назву страхувальника та застрахованої особи, їх адреси та дати народження; прізвище, ім'я, по батькові, дату народження або назву вигодонабувача та його адресу; зазначення предмета договору страхування; розмір страхової суми за договором страхування іншим, ніж договір страхування життя; розмір страхової суми та (або) розміри страхових виплат за договором страхування життя; перелік страхових випадків; розміри страхових внесків (платежів, премій) і строки їх сплати; страховий тариф (страховий тариф не визначається для страхових випадків, для яких не встановлюється страхова сума); строк дії договору; порядок зміни і припинення дії договору; умови здійснення страхової виплати; причини відмови у страховій виплаті; права та обов'язки сторін і відповідальність за невиконання або неналежне виконання умов договору; інші умови за згодою сторін; підписи сторін. Уповноважений орган має право встановлювати додаткові вимоги до договорів страхування життя та договорів страхування майна фізичних осіб. Відповідно до міжнародних систем страхування, які вимагають застосування уніфікованих умов страхування, договори страхування укладаються відповідно до таких умов страхування, з урахуванням вимог, передбачених Законом України "Про страхування".

Об'єктами страхування є майнові інтереси, які не суперечать законодавству і пов'язані:

- з життям, здоров'ям, працездатністю та пенсійним забезпеченням страхувальника або застрахованої особи (особисте страхування);
- оволодінням, користуванням і розпорядженням майном (майнове страхування);
- відшкодуванням страхувальникові завданої ним шкоди особі або майну фізичної особи, а також шкоди, завданої юридичній особі (страхування відповідальності).

Страхувальники мають право при укладанні договорів страхування інших, ніж договори особистого страхування, призначати фізичних осіб або юридичних осіб (вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.

За матеріалами членів Координаційної ради молодих юристів при ГУЮ у Полтавській області

Питання, що цікавлять осіб засуджених до позбавлення волі

Особи, до яких вироком суду застосовано кримінальне покарання вважаються засудженими.

Чи зобов'язанні засудженні працювати та чи мають право на отримання заробітної платні?

Засуджені до позбавлення волі повинні працювати в місцях і на роботах, які визначаються адміністрацією колонії. Останні залучаються до суспільно корисної праці з урахуванням наявних виробничих потужностей, зважаючи при цьому на стать, вік, працездатність, стан здоров'я і спеціальність. Засуджені залучаються до праці, як правило, на підприємствах, у майстернях колоній, а також на державних або інших форм власності підприємствах за умови забезпечення їх належної охорони та ізоляції.

Адміністрація зобов'язана створювати умови, що дають змогу засудженим займатися суспільно корисною оплачуваною працею.

Засудженим чоловікам віком понад шістьдесят років, жінкам - понад п'ятдесят п'ять років, інвалідам першої та другої груп, хворим на активну форму туберкульозу, жінкам з вагітністю понад чотири місяці, жінкам, які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях, дозволяється працювати за їхнім бажанням з урахуванням висновку лікарської комісії колонії.

Засуджені можуть залучатися без оплати праці лише до робіт з благоустрою колоній і прилеглих до них територій, а також поліпшення житлово-побутових умов засуджених або до допоміжних робіт із забезпечення колоній продовольством.

До цих робіт засуджени залучаються, як правило, в порядку черговості, в неробочий час і не більш як на дві години на день.

Окремо слід зазначити, що для осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі, робочий тиждень не може перевищувати норму тривалості робочого часу, встановленого законодавством про працю. Час початку і закінчення роботи (зміни) визначаються адміністрацією колонії. Засуджені звільняються від роботи у вихідні, святкові та неробочі дні, визначені законодавством про працю.

З урахуванням характеру виконуваних засудженим робіт допускається підсумований облік робочого часу з тим, щоб тривалість робочого часу за обліковий період не перевищувала нормального числа робочих годин.

Праця засуджених організовується з дотриманням правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії, встановлених законодавством про

працю.

Праця осіб, засуджених до позбавлення волі, оплачується відповідно до її кількості і якості. Форми і системи оплати праці, норми праці та розцінки встановлюються нормативно-правовими актами центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань.

У виправних колоніях на особовий рахунок засуджених, які виконують норми виробітку або встановлені завдання і не допускають порушень режиму, зараховується незалежно від усіх відрахувань п'ятнадцять відсотків, а на особовий рахунок засуджених чоловіків віком понад шістьдесят років, жінок - понад п'ятдесят п'ять років, інвалідів першої та другої груп, хворих на активну форму туберкульозу, вагітних жінок, жінок, які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях, не менш як п'ятдесят відсотків нарахованого їм місячного заробітку.

Засудженим, які відбувають покарання у виховних колоніях, дільницях соціальної реабілітації виправних колоній, колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, а також засудженим жінкам, яким дозволено проживання за межами виправної колонії, на особовий рахунок зараховується незалежно від усіх відрахувань не менш як сімдесят п'ять відсотків нарахованого їм місячного заробітку.

Які права мають засуджені на пенсійне забезпечення?

Засуджені мають право на загальних підставах на державне пенсійне забезпечення за віком, по інвалідності, у зв'язку з втратою годувальника та в інших випадках, передбачених законом.

Особи, яким до відбування покарання призначена пенсія, підлягають державному пенсійному забезпеченню на загальних підставах. Призначена пенсія перераховується органами Пенсійного фонду України за місцем відбування покарання пенсіонера і з неї відшкодовуються витрати на його утримання у виправній колонії (харчування, речове майно, комунально-побутові послуги та інше), при цьому не менш як двадцять п'ять відсотків пенсії зараховується на особовий рахунок засудженого.

Час роботи засуджених у період відбування ними покарання у виді позбавлення волі зараховується у стаж роботи для призначення трудової пенсії після звільнення за умови сплати ними страхових внесків до Пенсійного фонду України в порядку і розмірах, передбачених законодавством.

Засуджені, які втратили працездатність під час відбування покарання, після звільнення їх від покарання мають право на пенсію і на компенсацію шкоди у випадках і у порядку, встановлених законодавством України.

Чи мають право засуджені на освіту?

У колоніях відповідно до законів України "Про освіту" і "Про загальну середню освіту" для засуджених забезпечується доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти.

Засудженим, які бажають підвищувати свій загальноосвітній рівень, незалежно від віку створюються умови для самоосвіти, надається можливість навчання в загальноосвітніх навчальних закладах колоній, які створюються місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до потреб у них і за наявності необхідної матеріально-технічної та науково-методичної бази, педагогічних кадрів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

У виховних колоніях утворюються середні загальноосвітні школи трьох ступенів. Засуджені, які навчаються в них, підручниками, зошитами та письмовим приладдям забезпечуються безоплатно.

Для засуджених, які не мають робітничої професії, за якою вони можуть бути працевлаштовані в даній колонії, надається можливість підготовки на курсах професійного навчання робітників на виробництві.

Окрім того, засудженні мають право отримати професійно-технічну освіту.

На період проходження державної підсумкової атестації засуджені, які навчаються, звільняються від роботи на строк, передбачений законодавством. Заробітна плата їм за цей період не нараховується, харчування надається безоплатно.

Засудженим, які займаються самоосвітою, адміністрація колонії створює необхідні умови для занять у вільний від роботи час.

Загальноосвітнє і професійно-технічне навчання засуджених заохочується і враховується при визначенні ступеня їхнього виправлення. Педагогічні працівники загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів надають допомогу адміністрації колонії в соціально-виховній роботі із засудженими.

Як оформити спадщину засудженим?

Останнім часом дуже часто в місцях позбавлення волі (слідчому ізоляторі)

засуджені стикаються з проблемними питаннями, пов'язаними з оформленням спадщини після своїх батьків або інших родичів.

Особа, засуджена до позбавлення волі немає можливості самостійно, здійснити прийняття спадщини у нотаріальній конторі, але надано право надати довіреність представнику який здійснити прийняття спадщини. Дана довіреність повинна бути засвідчена Начальником установи виконання покарання та зареєстрована у відповідному реєстрі.

При цьому особа, яка буде представляти інтереси засудженого, повинна надати нотаріусу для оформлення спадщини документи, які підтверджують факт смерті спадкодавця: свідоцтва про смерть, про родинний зв'язок, довідку з останнього місця проживання (реєстрації) померлої людини, або інший документ, який підтверджує реєстрацію померлої людини, документи на нерухоме та рухоме майно тощо.

Як укладається та розривається шлюб із засудженими до позбавлення волі?

Ізоляція людини у місцях позбавлення волі не може бути абсолютною. У зв'язку з цим закон встановлює певні її межі, закріплюючи їх у вигляді суб'єктивних прав чи законних інтересів засуджених.

Чинне законодавство усім засудженим дає право на шлюб.

Відповідно до ст. 51 Конституції України шлюб ґрунтується на вільній згоді жінки і чоловіка. Кожен із подружжя має рівні права і обов'язки у шлюбі та сім'ї.

Сімейний кодекс України визначає шлюб як вільний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у державному органі реєстрації актів цивільного стану.

Умовами укладення шлюбу є взаємна вільна згода жінки та чоловіка на укладення шлюбу, тобто шлюб має бути добровільним, та досягнення особами, що бажають вступити у шлюб, шлюбного віку (для жінки - 17 років, для чоловіка - 18), а також відсутність будь-яких перешкод для його укладення.

Перешкодами для укладення шлюбу відповідно до Сімейного кодексу України є:

- перебування в іншому шлюбі;
- наявність між особами, які бажають одружитися, родинних зв'язків прямої лінії споріднення. У шлюбі між собою не можуть перебувати рідні (повнорідні, неповнорідні) брат і сестра, двоюрідні брат та сестра, рідні тітка, дядько та племінник, племінниця;
- наявність між особами, що бажають укласти шлюб, відносин усиновлення. У шлюбі між собою не можуть бути усиновлювач та усиновлена ним дитина. Такий шлюб може бути зареєстровано лише у разі скасування уси-

новлення. За рішенням суду може бути надано право на шлюб між рідною дитиною усиновлювача та усиновленою ним дитиною, а також між дітьми, які були ним усиновлені;

- недієздатність осіб (або особи), які бажають укласти шлюб. У разі укладення шлюбу з особою, яку було визнано в установленому законом порядку недієздатною, такий шлюб визнається недійсним;

- приховання тяжкої хвороби, а також хвороби, небезпечної для іншого з подружжя, їхніх нащадків, що також може бути підставою для визнання шлюбу недійсним.

Відповідно до Правил реєстрації актів цивільного стану в Україні реєстрація шлюбу із особами, які відбувають покарання у кримінально-виконавчих установах, провадиться відділом реєстрації актів цивільного стану за місцезнаходженням таких установ на загальних підставах, передбачених чинним законодавством України.

Особа, яка бажає зареєструвати шлюб із засудженим, заповнює заяву про шлюб за встановленою формою (у частині, яка стосується її) і представляє до відділу реєстрації актів цивільного стану.

Відділ реєстрації актів цивільного стану звіряє зазначені у заяві відомості із паспортом або паспортним документом, який посвідчує особу заявника, засвідчує його підпис та правильність зазначених у заяві відомостей і повертає заяву заявнику, який направляє її до адміністрації кримінально-виконавчої установи для передачі засудженому.

При надходженні заяви про шлюб із засудженими адміністрація кримінально-виконавчої установи передає її засудженому для заповнення тієї частини, яка стосується його. Заява засвідчується підписом начальника і гербовою печаткою кримінально-виконавчої установи, в якій засуджений відбуває покарання, після чого вона надсилається до органу реєстрації актів цивільного стану, який проводитиме реєстрацію шлюбу.

Якщо питання про реєстрацію шлюбу ініціює засуджений, то адміністрація виправно-трудова установи забезпечує його бланком заяви про шлюб за встановленою формою. Після заповнення засудженим тієї частини заяви, яка стосується його, адміністрація кримінально-виконавчої установи звіряє вказані у заяві відомості із паспортом або паспортними документами, який міститься в особовій справі засудженого, засвідчує заяву та направляє особі, із якою засуджений бажає укласти шлюб. Одночасно цій особі повідомляються найменування та адреса відділу реєстрації актів цивільного стану, в якому може бути проведено реєстрацію шлюбу.

При погодженні на укладення шлюбу із засудженими особа, яка отримала таку заяву, заповнює її в тій частині, яка

стосується її, та передає до відділу реєстрації актів цивільного стану для засвідчення підпису та відомостей, указаних у заяві, після чого направляє заяву до відділу реєстрації актів цивільного стану, який зазначається у повідомленні кримінально-виконавчої установи.

Відділ реєстрації актів цивільного стану, який отримує спільну заяву про шлюб, призначає дату та час реєстрації шлюбу, про що заздалегідь повідомляє осіб, які бажають укласти шлюб, а також адміністрацію кримінально-виконавчої установи, в якій утримується засуджена особа, котра бажає укласти шлюб.

Реєстрація шлюбу із засудженими провадиться у присутності осіб, які укладають шлюб, у приміщенні, визначеному адміністрацією кримінально-виконавчої установи.

У паспорті або паспортному документі засудженого відділом реєстрації актів цивільного стану проставляється штамп про реєстрацію шлюбу із зазначенням прізвища, імені, по-батькові та року народження іншого з подружжя, найменування відділу реєстрації актів цивільного стану та дати реєстрації шлюбу. Штамп про реєстрацію шлюбу із зазначенням цих самих відомостей проставляється також у паспорті або паспортному документі другого з подружжя.

При здійсненні реєстрації шлюбу нареченим надається право на вибір прізвища.

Наречені мають право обирати прізвище одного з них як спільне прізвище подружжя або надалі іменуватися дошлюбними прізвищами.

Вони також мають право приєднати до свого прізвища прізвище нареченого або нареченої. Якщо вони обоє бажають мати подвійне прізвище, за їхньою згодою визначається, з якого прізвища воно буде починатися.

Складення більше двох прізвищ не допускається, якщо інше не впливає зі звичаю національної меншини, до якої належить наречена або наречений. Якщо на момент реєстрації шлюбу прізвище нареченої або нареченого вже є подвійним, вона або він має право замінити одну із частин свого прізвища на прізвище іншого.

Якщо один із подружжя при реєстрації шлюбу змінив прізвище або приєднав до свого прізвища прізвище іншого з подружжя, то на першій сторінці його паспорта або паспортного документа проставляється штамп або відмітка про те, що у зв'язку зі зміною прізвища при укладенні шлюбу паспорт або паспортний документ підлягає обміну.

За матеріалами членів Координаційної ради молодих юристів при ГУЮ у Полтавській області

Оголошення про проведення конкурсу адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги, у Полтавській області

З метою відбору претендентів для включення їх до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, та Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору, на виконання наказу Міністерства юстиції України від 15.03.2012 № 409/5 "Про проведення конкурсу адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги", оголошується конкурс адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги, у Полтавській області.

Відповідно до Порядку і умов проведення конкурсу та вимог до професійного рівня адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 року № 1362, претенденти, які бажають

взяти участь у конкурсі, повинні відповідати таким вимогам щодо їх професійного рівня:

- наявність свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю;
- знання нормативно-правових актів у сфері захисту прав людини та порядку захисту таких прав;
- знання норм процесуального та матеріального права;
- знання та дотримання Правил адвокатської етики;
- вміння складати процесуальні документи;
- вміння працювати з правовими базами даних;
- володіння державною мовою (володіння англійською мовою та мовою національних меншин, які у відповідній адміністративно-територіальній одиниці становлять значну частку населення, є перевагою);
- практичний досвід роботи у відповідній галузі права (є перевагою).

Для участі у конкурсі необхідно особисто подати відповідну заяву (зразок заяви можна отримати за місцем її подання або на веб-сайті Центру правової реформи і законопроектних робіт при Міністерстві юстиції України (www.legalreform.gov.ua) разом з наступними документами:

- копіями паспорта громадянина України, свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю, трудової книжки, документів про освіту, документів, що підтверджують кваліфікацію та спеціалізацію;
- короткий резюме та мотиваційним листом (обсягом до 500 слів), складених у довільній формі, рекомендаціями.

Заяви та документи, необхідні для участі у конкурсі, приймаються до 23 квітня 2012 року Головним управлінням юстиції у Полтавській області та управліннями юстиції:

	Адміністративно-територіальна одиниця (місто та/або район)	Адреса для подання документів	Особи, що здійснюють зв'язок з претендентами, їх номери телефонів та адреси електронної пошти для довідок
1	м.Полтава	36014, м.Полтава, вул. Жовтнева, 45, Головне управління юстиції у Полтавській області, тел.: (0532) 56-92-93;	Начальник відділу правової роботи, правової освіти та державної реєстрації НПА Давиденко Олена Михайлівна
		36023 м. Полтава, вул. Стешенка, 6, Полтавське міське управління юстиції, тел.: (0532) 63-05-79	Начальник Лутченко Олександр Миколайович
		36023, м.Полтава, вул. Стешенка, 6, Полтавське районне управління юстиції, тел.: (0532) 68-45-57	Начальник Попова Марія Юрївна
2	Великобагачанський район	38300, Полтавська обл., селище Велика Багачка, вул. Леніна, 19-А Великобагачанське районне управління юстиції: тел. (245) 9-92-19	Начальник Почеп Олександр Іванович
3	Гадяцький район	37300, Полтавська обл., м. Гадяч, вул. Драгоманова 19 Гадяцьке районне управління юстиції: тел. (05354) 3-12-64	Начальник Гречка Світлана Григорівна
4	Глобинський район	39000, Полтавська обл., м. Глобине, вул. Леніна, 212 Глобинське районне управління юстиції: тел. (05365) 2-48-91	Начальник Кошеленко Інна Вікторівна
5	Гребінківський район	37400, Полтавська обл., селище Гребінка, вул. Петровського, 16 Гребінківське районне управління юстиції: тел. (05359) 9-14-95	Начальник Федорченко Дмитро Миколайович
6	Диканський район	38500, Полтавська обл., селище Диканька, вул. Пушкіна, 6 Диканське районне управління юстиції: тел. (05351) 9-11-08	Начальник Джовє Сергій Гітисович
7	Зіньківський район	38100, Полтавська обл., м. Зіньків, вул. Леніна, 64 Зіньківське районне управління юстиції: тел. (05353) 3-13-58, 3-22-42	Начальник Гурін Олександр Володимирович
8	Карлівський район	39500, Полтавська обл., м. Карлівка, вул. Леніна, 54 Карлівське районне управління юстиції: тел. (05346) 2-35-60	Начальник Сущенко Ірина Анатоліївна
9	Кобеляцький район	39200, Полтавська обл., м. Кобеляки, вул. Батира, 6 Кобеляцьке районне управління юстиції: тел. (05343) 3-43-74	Начальник Коваленко Надія Андріївна
10	Козельщинський район	39100, Полтавська обл., селище Козельщина, вул. Леніна, 9 Козельщинське районне управління юстиції: тел. (05342) 3-10-12	Начальник Селецький Олександр Вікторович
11	Котелевський район	38600, Полтавська обл., селище Котельва, вул. Жовтнева, 235 Котелевське районне управління юстиції: тел. (05350) 9-12-64	Начальник Данилейко Іван Савич
12	м. Комсомольськ	39800 Полтавська обл., м. Комсомольськ, вул. Миру, 15 Комсомольське міське управління юстиції: тел. (248) 2-51-79	Начальник Опанасенко Олександр Васильович
13	Кременчуцький район	39614, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Леніна, 14/23 Кременчуцьке районне управління юстиції: тел. (05366) 2-53-03	Начальник Волочай Юрій Вікторович
		39621 Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Радянська, 15/4 Кременчуцьке міське управління юстиції: тел. (266) 2 -45-21	Начальник Проценко Наталія Костянтинівна
14	Лохвицький район	37200, Полтавська обл., м. Лохвиця, вул. Гоголя, 10 Лохвицьке районне управління юстиції: тел. (05356) 3-21-01	Начальник Кролівець Василь Ілліч
15	Лубенський район	37500, Полтавська обл., м. Лубни, вул. Монастирська, 4-А Лубенське міськрайонне управління юстиції: тел. (261) 7-03-72	Начальник Довженко Віталій Олександрович

16	Машівський район	39400, Полтавська обл., селище Машівка, вул. Леніна, 111 Машівське районне управління юстиції: тел. (05364) 9-12-65	Начальник Паліївцев Руслан Васильович
17	Миргородський район	37600 Полтавська обл., м. Миргород, вул. Гоголя, 165 Миргородське міськрайонне управління юстиції: тел. (255) 5-51-27	Начальник Поцяпун Володимир Михайлович
18	Новосанжарський район	39300, Полтавська обл., селище Нові Санжари, вул. Першотравнева, 3 Новосанжарське районне управління юстиції: тел. (05344) 3-36-66	Начальник Лисенко Юрій Сергійович
19	Оржицький район	37700, Полтавська обл., селище Оржиця, вул. Леніна, 22 Оржицьке районне управління юстиції: тел. (05357) 9-23-85	Начальник Шульга Ніна Віталіївна
20	Пирятинський район	37000, Полтавська обл., м. Пирятин, вул. Леніна, 42 Пирятинське районне управління юстиції: тел. (05358) 2-22-58	Начальник Луценко Ірина Іванівна
21	Решетилівський район	38400, Полтавська обл., селище Решетилівка, вул. Леніна, 16 Решетилівське районне управління юстиції: тел. (05363) 2-35-90	Начальник Шерстюк Микола Іванович
22	Семенівський район	38200, Полтавська обл., селище Семенівка, вул. Шевченка, 31 Семенівське районне управління юстиції: тел. (05341) 9-19-94	Начальник Юрченко Віктор Васильович
23	Хорольський район	37800, Полтавська обл., м. Хорол, вул. К.Маркса, 78-а Хорольське районне управління юстиції: тел. (05362) 3-45-02	Начальник Власенко Лариса Василівна
24	Чорнухинський район	37100, Полтавська обл., селище Чорнухи, вул. Леніна, 26 Чорнухинське районне управління юстиції: тел. (05340) 5-21-45	Спеціаліст Галич Ольга Іванівна
25	Чутівський район	38800, Полтавська обл., селище Чутове, вул. Набережна, 15 Чутівське районне управління юстиції: тел. (05340) 9-12-48, 9-16-46	Начальник Молодча Любов Григорівна
26	Шишацький район	38000, Полтавська обл., селище Шишаки, вул. Партизанська, 2 Шишацьке районне управління юстиції: тел. (05352) 9-18-93	Начальник Тарадай Наталія Василівна

Конкурс проводиться у три етапи:
- перший етап - розгляд та вивчення комісією документів, поданих претендентами, іншої інформації, необхідної для встановлення відповідності претендентів критеріям відбору;
- другий етап - анонімне письмове тестування відповідно до переліку питань, затверджених Міністром. Письмова відповідь претендентів, які проходять тестування, оцінюється комісією за десятибальною шкалою.

Претендент вважається таким, що пройшов тестування, якщо отримав не нижче семи балів за письмову відповідь на кожне питання;

- третій етап - проведення членами комісії за результатами перших двох етапів співбесіди безпосередньо з претендентами з метою перевірки теоретичних і практичних знань претендентів з питань надання правової допомоги.

Анонімне письмове тестування претендентів відбуватиметься 7 травня

2012 року з 10:00 до 12:00 у приміщенні Головного управління юстиції у Полтавській області за адресою: м.Полтава, вул. Жовтнева, 45 (початок реєстрації - о 9:00). З напрямками перевірки теоретичних знань, практичних навичок і умінь під час анонімного письмового тестування та загальними підходами до його проведення можна ознайомитися на веб-сайті Центру правової реформи і законопроектних робіт при Міністерстві юстиції України www.legalreform.gov.ua.

Співбесіда з претендентами відбуватиметься 14 - 15 травня 2012 року у приміщенні Головного управління юстиції у Полтавській області за адресою: м.Полтава, вул. Жовтнева, 45. Точний день та час співбесіди кожного претендента буде окремо повідомлено під час реєстрації для проходження анонімного письмового тестування.

Конкурс проводить комісія, утворена Головним управлінням юстиції у Полтавській області (зі складом комісії

можна ознайомитися на веб-сайті Головного управління юстиції у Полтавській області www.just.gov.ua), яка за результатами конкурсу складає та передає списки відібраних претендентів відповідному управлінню юстиції для включення їх до реєстрів адвокатів.

Контракти (договори) з адвокатами укладатимуться відповідно до Порядку і умов укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі, та договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2012 № 8.

Голова конкурсної комісії з відбору адвокатів для надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області, начальник Головного управління юстиції у Полтавській області
Т.М. Колотілова

Виконавчі документи за рішеннями, що підлягають примусовому виконанню державною виконавчою службою

Примусове виконання рішень здійснюється державною виконавчою службою на підставі виконавчих документів, визначених Законом України "Про виконавче провадження".

Відповідно до цього Закону підлягають виконанню державною виконавчою службою такі виконавчі документи:

- 1) виконавчі листи, що видаються судами, і накази господарських судів, у тому числі на підставі рішень третейського суду та рішень Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті і Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті;
- 2) ухвали, постанови судів у цивільних, господарських, адміністративних, кримінальних справах та справах про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законом;
- 3) судові накази;
- 4) виконавчі написи нотаріусів;
- 5) посвідчення комісій по трудових спорах, що видаються на підставі відповідних рішень таких комісій;
- 6) постанови органів (посадових осіб), уповноважених розглядати спрви про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законом;
- 7) постанови державного виконавця про стягнення виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій і накладенням штрафу;
- 8) рішення інших органів державної влади, якщо їх виконання за законом покладено на державну виконавчу службу;
- 9) рішення Європейського суду з прав людини з урахуванням особливостей, передбачених Законом України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини"

**Провідний спеціаліст ВПВР
УДВС ГУЮ у Полтавській області
О.В. Кравченя**

Про затвердження Порядку і умов проведення конкурсу та вимог до професійного рівня адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

від 28 грудня 2011 р. N 1362

Київ

Про затвердження Порядку і умов проведення конкурсу та вимог до професійного рівня адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги

Відповідно до статті 27 Закону України "Про безоплатну правову допомогу" Кабінет Міністрів України постановляє: Затвердити Порядок і умови проведення конкурсу та вимоги до професійного рівня адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги, що додаються.

Прем'єр-міністр України

М. АЗАРОВ

**ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів
України
від 28 грудня 2011 р. N 1362**

**ПОРЯДОК І УМОВИ
проведення конкурсу та вимоги до професійного рівня адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги**

Загальні положення

1. Ці Порядок, умови та вимоги (далі - Порядок) визначають механізм організації та проведення конкурсу з відбору адвокатів для надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі - конкурс), основні умови участі у конкурсі, порядок ухвалення конкурсною комісією рішень, а також встановлюють вимоги до професійного рівня адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі - претенденти).

2. Конкурс полягає у перевірці теоретичних знань, практичних навичок і умінь претендента у різних галузях законодавства, досвіду з надання правової допомоги як захисника під час

провадження дізнання, досудового слідства і розгляду кримінальних справ у суді, участі у розгляді справ про адміністративні правопорушення або як представника інтересів особи в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами, вміння правильно використовувати теоретичні знання у практичній діяльності, зокрема щодо складення процесуальних документів.

3. Конкурс проводять комісії, що утворюються головними управліннями юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, м. Києві та Севастополі (далі - комісії).

4. Рішення про проведення конкурсу приймається Мін'юстом за поданням його головних управлінь юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, м. Києві та Севастополі (далі - управління юстиції) з метою відбору претендентів для включення їх до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, та Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору (далі - реєстри адвокатів).

У зазначеному рішенні містяться найменування адміністративно-територіальної одиниці, де буде проводитись конкурс, відповідного управління юстиції та комісії, дата та умови його проведення, вимоги до претендентів, строк прийняття від претендентів заяв на участь у конкурсі (далі - заява), інша необхідна інформація відповідно до цього Порядку.

Оголошення конкурсу

5. Оголошення про проведення конкурсу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Мін'юсту, веб-сайтах Центру правової реформи і законопроектних робіт при Мін'юсті (далі - Центр правової реформи), відповідного управління юстиції, відповідного центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги при головному управлінні юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, м. Києві та Севастополі (далі - центр з надання

допомоги), а також розміщується в місцевих засобах масової інформації за 30 календарних днів до дати проведення конкурсу.

6. В оголошенні зазначаються такі відомості:

- найменування та місцезнаходження управління юстиції, що забезпечує проведення конкурсу;

- прізвище, ім'я, по батькові та контактні дані про осіб, що здійснюватимуть зв'язок з претендентами, їх номери телефону та адреси електронної пошти для довідок;

- підстава для проведення конкурсу;

- назва реєстру адвокатів, до якого включатимуться адвокати;

- спосіб, місце та кінцевий строк подання претендентами заяв;

- основні вимоги до претендентів;

- перелік необхідних для участі у конкурсі документів;

- дата і місце проведення конкурсу.

Конкурсна комісія

7. Комісія утворюється в адміністративно-територіальній одиниці, де оголошено конкурс, у складі не менше семи осіб. Склад комісії затверджується відповідним управлінням юстиції.

8. Склад комісії формується з представників кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури у відповідній адміністративно-територіальній одиниці, Мін'юсту, Центру правової реформи, відповідного управління юстиції, центру з надання допомоги, а також суддів (за їх згодою).

9. Члени комісії здійснюють свої повноваження на громадських засадах.

10. Комісія:

- розглядає документи, подані претендентами, на предмет їх відповідності вимогам, установленим цим Порядком; проводить співбесіду з претендентами, які пройшли тестування відповідно до цього Порядку;

- ухвалює рішення про відбір претендентів для включення їх до реєстрів адвокатів;

- складає та передає списки відібраних претендентів відповідному управлінню юстиції для включення їх до реєстрів адвокатів;

- забезпечує відкритість та прозорість

проведення конкурсу.

11. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

12. Рішення комісії приймається більшістю голосів від її складу і оформлюється протоколом. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови комісії.

Протокол підписується не пізніше трьох робочих днів після проведення засідання комісії всіма її членами.

Рішення комісії доводиться відповідним управлінням юстиції до відома претендентів письмово протягом п'яти робочих днів з дня підписання протоколу.

13. Конкурс вважається таким, що завершився, з дня ухвалення комісією рішення.

Вимоги до професійного рівня адвокатів

14. Претенденти, які бажають взяти участь у конкурсі, повинні відповідати таким вимогам щодо їх професійного рівня:

- наявність свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю;
- знання нормативно-правових актів у сфері захисту прав людини та порядку захисту таких прав;
- знання норм процесуального та матеріального права;
- знання та дотримання Правил адвокатської етики;
- вміння складати процесуальні документи;
- вміння працювати з правовими базами даних;
- володіння державною мовою (володіння англійською мовою та мовою національних меншин, які у відповідній адміністративно-територіальній одиниці становлять значну частку населення, є перевагою);
- практичний досвід роботи у відповідній галузі права (є перевагою).

Процедура подання документів для участі у конкурсі

15. Заява та документи, необхідні для участі у конкурсі, подаються претендентами протягом 30 календарних днів після оприлюднення оголошення про проведення конкурсу до відповідного управління юстиції.

16. Під час реєстрації заяви зазначаються такі відомості:

- порядковий номер заяви;
- прізвище, ім'я, по батькові претендента, адреса, за якою зареєстрований

претендент або фактична адреса його проживання, контактний телефон, адреса електронної пошти;

- дата і час внесення запису;
- перелік поданих документів;
- прізвище, ім'я, по батькові особи, що зареєструвала заяву.

17. Разом із заявою претендент подає такі документи:

- копії паспорта громадянина України, свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю, трудової книжки, документів про освіту, документів, що підтверджують кваліфікацію та спеціалізацію;
- коротке резюме та мотиваційний лист (до 500 слів), складені у довільній формі, рекомендації.

18. Документи, подані претендентами з дотриманням вимог цього Порядку, реєструються, попередньо перевіряються на предмет наявності необхідних документів та подаються відповідним управлінням юстиції на розгляд комісії.

19. Відповідальність за достовірність поданих документів несе претендент.

20. Забороняється вимагати від претендента подання документів, не передбачених пунктом 17 цього Порядку.

21. До участі у конкурсі допускається претендент, який подав усі необхідні документи.

22. У разі відсутності претендентів на участь у конкурсі або у випадку, коли не був відібраний жоден з претендентів, за поданням відповідного управління юстиції Міністром приймається рішення про повторне проведення конкурсу відповідно до цього Порядку. Проведення конкурсу

23. Обов'язковими умовами конкурсу є відкритість та прозорість його проведення.

24. Під час проведення конкурсу комісією забезпечується:

дотримання принципу змагальності претендентів та створення можливості участі у ньому кожного, хто відповідає вимогам, визначеним пунктом 14 цього Порядку;

доступ всіх претендентів до інформації про порядок та умови проведення конкурсу.

25. Конкурс проводиться у три етапи: перший етап - розгляд та вивчення комісією документів, поданих претендентами, іншої інформації, необхідної для встановлення відповідності претен-

дентів критеріям відбору;

- другий етап - анонімне письмове тестування (робота) відповідно до переліку питань, затверджених Міністром. Письмова відповідь претендентів, які проходять тестування, оцінюється комісією за десятибальною шкалою.

Під час тестування претендентові може бути запропоновано виконати практичні завдання із складення процесуальних документів.

Претендент вважається таким, що пройшов тестування, якщо отримав не нижче семи балів за письмову відповідь на кожне питання;

- третій етап - проведення членами комісії за результатами перших двох етапів співбесіди безпосередньо з претендентами з метою перевірки теоретичних і практичних знань претендентів з питань надання правової допомоги.

26. Комісія заслуховує під час співбесіди претендента та враховує його здатність висловлювати свої думки, викладати інформацію в письмовій формі, комунікабельність, тактовність, готовність взяти на себе відповідальність, уміння аналізувати проблеми і налагоджувати зв'язки з особами, які потребують правової допомоги, виявляти творчий підхід до роботи, емоційну врівноваженість.

Результати конкурсу

27. За результатами конкурсу відбираються претенденти для включення їх до реєстрів адвокатів. Відібраними вважаються претенденти, які пройшли всі етапи конкурсу та відповідають вимогам, визначеним цим Порядком.

28. Список відібраних претендентів передається відповідному управлінню юстиції для подальшого їх включення до реєстрів адвокатів та забезпечення оприлюднення результатів конкурсу.

29. Включені до відповідних реєстрів адвокати за дорученням центру з надання допомоги на підставі контрактів (договорів) залучаються для надання безоплатної вторинної правової допомоги.

30. Контракти (договори) з адвокатами укладаються в установленому порядку.

31. Результати конкурсу оприлюднюються на офіційному веб-сайті Міністру, Центру правової реформи, відповідного управління юстиції, центру з надання допомоги та у засобах масової інформації.